

Opinnäytetyö (AMK)

Tradenomi

Liiketoiminnan logistiikka

2017

Mikko Alho

VERTAISLAINAT SIJOITUSMUOTONA

Mikko Alho

VERTAISLAINAT SIOITUSMUOTONA

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten sijoittajien demografiset tekijät sekä varallisuus vaikuttavat sijoittajakäyttäytymiseen sekä riskinottohalukkuuteen. Työssä tutkittiin vertaislainoja ja sitä, pätevätkö yleiset rahoitusalan oletukset, että sijoittajan iällä, sukupuolella, riskiprofiililla ja varallisuudella on merkitystä päätökseen sijoittaa vertaislainoihin. Tavoitteena oli myös selvittää sijoittajien tietämystä uudesta sijoitusmuodosta – vertaislainoista.

Tutkimuksessa käytettiin kvantitatiivista eli määrällistä menetelmää, ja se toteutettiin suunnattuna kyselynä Osakesäästäjien keskusliiton jäsenille. Kysely toteutettiin sähköisesti, ja siihen vastasi 187 henkilöä.

Tutkimuksen tuloksien perusteella voidaan todeta, että rahoitusalan oletukset pitävät pääosin paikkaansa ja iällä sekä sukupuolella on merkitystä riskinottohalukkuuteen ja sijoituspäätöksiin. Tutkimus osoittaa, että vertaislainoja pidetään riskillisenä sijoituskohteena ja sijoittajien iällä, riskinottohalukkuudella sekä sukupuolella on merkitystä päätöksessä sijoittaa vertaislainoihin. Sijoittajan varallisuudella ei ollut tuloksien mukaan suurta merkitystä päätökseen. Tuloksista käy myös ilmi, että tietämys vertaislainoista sijoitusmuotona on sijoittajien keskuudessa melko vähäistä varsinkin iäkkäämpien sijoittajien osalta.

ASIASANAT:

vertaislainat, sijoittaminen, sijoittajakäyttäytyminen

BACHELOR'S / MASTER'S THESIS THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in Business Logistics

2017| 43 (6)

Mikko Alho

PEER-TO-PEER LENDING AS AN INVESTMENT INSTRUMENT

The purpose of the thesis was to examine how investors' demographic factors and wealth affect the behavior and risk appetite of the investors. The main motive of the research was to examine whether financial assumptions - such that age, gender, risk profile and wealth impact the investor's willingness to take risks – hold when it comes to peer-to-peer lending. Also, one of the purposes of the thesis was to find out how familiar investors are with peer-to-peer lending as an investment instrument.

Quantitative research methods were used in the thesis. The research was executed in the form a survey. The online questionnaire was distributed among the members of Osakesäästäjien Keskusliitto. There were altogether 187 respondents taking part in the survey.

Based on results of research, it can be stated that financial assumptions hold mainly true: age and gender have an impact on the investment decisions and risk appetite. It can be pointed out that investors perceive peer-to-peer lending as a risky investment instrument. Furthermore, the factors that affect the willingness to invest in peer-to-peer lending are age, gender and risk appetite. The wealth of the investor does not seem to affect decision to invest in peer to peer lending. The research also shows that investors are not very familiar with peer-to-peer lending as an investment instrument. This is true especially among older investors.

KEYWORDS:

peer to peer lending, investing, investor`s behavior

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 VERTAISLAINA	7
2.1 Vertaislainamarkkinat maailmalla	8
2.2 Joukkorahoitus Suomessa	9
2.3 Joukkorahoituslaki	9
2.4 Vertaislainapalveluiden toimijat Suomessa	10
2.5 Vertaislainat sijoituksena	11
2.5.1 Vertaislainaamisen riskit	11
2.5.2 Vertaislainojen kulut sijoittajalle	13
2.6 Vertaislainat lainanhakijalle	13
2.6.1 Kuluttajansuojalaki	14
2.6.2 Kuluttajan muut rahoitusmuodot	15
3 SIJOITTAJIEN KÄYTTÄYTYMINEN	16
3.1 Riskinkaihtaja vai riskinottaja	16
3.1.1 Ikä riskimittarina	17
3.1.2 Sukupuoli	18
3.2 Sijoitustyyli	19
3.3 Sijoitusportfolio	20
4 TUTKIMUKSEN ESITTELY	23
5 TULOSTEN ANALYSOINTI	29
5.1 Ikä	29
5.2 Sukupuoli	32
5.3 Sijoittaminen vertaislainoihin	34
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	39
LÄHTEET	41

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomake

KAAVAT

Kaava 1. Portfolion odotetun tuoton kaava.	21
Kaava 2. Portfolion varianssin kaava.	22

KUVAT

Kuva 1. Rahastosäästöjen jakautuminen miesten ja naisten välillä.	19
Kuva 2. Teoreettinen esimerkki kahdesta sijoituksesta, joiden korrelaation on lähes -1.	21

KUVIOT

Kuvio 1. Iän ja riskiprofiilin välinen riippuvuussuhde.	30
Kuvio 2. Ikäryhmien riskiprofiilin keskiarvo.	31
Kuvio 3. Iän ja varallisuuden riippuvuus.	32
Kuvio 4. Sukupuolen ja riskiprofiilin välinen riippuvuus.	34
Kuvio 5. Vertaislainasijoittamisen ja riskiprofiilin välinen riippuvuus.	35
Kuvio 6. Iän ja vertaislainasijoittamisen välinen riippuvuus.	37
Kuvio 7. Sukupuolen ja vertaislainasijoittamisen välinen riippuvuus.	38

TAULUKOT

Taulukko 1. Ikäjakauma.	24
Taulukko 2. Sukupuolijakauma.	24
Taulukko 3. Riskiprofiili.	25
Taulukko 4. Sijoitussalkun koko	25
Taulukko 5. Sijoittaminen vertaislainoihin	26
Taulukko 6. Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin.	27
Taulukko 7. Voisitko nyt harkita sijoittamista vertaislainoihin.	27
Taulukko 8. Ikä: riippuvuudet muihin kysymyksiin.	29
Taulukko 9. Sukupuolen riippuvuudet muihin kysymyksiin.	33
Taulukko 10. Vertaislainoihin sijoittamisen välinen riippuvuus muihin tekijöihin.	35
Taulukko 11. Vertaislainasijoittamisen ja riskiprofiilin välinen riippuvuus.	36

1 JOHDANTO

Vertaislaina on uusi rahoitus- ja sijoitusmuoto, joka mahdollistaa kuluttajille joustavan ja helpon tavan saada lainaa internetin välityksellä sekä sijoittajille mahdollisuuden rahoittaa lainoja. Vertaislainoihin on voinut Suomessa sijoittaa vuodesta 2010, joten kyseessä on uusi sijoitusmuoto, jota ei ole paljoa vielä tutkittu. Aloitin sijoittamaan vertaislainoihin syyskuussa 2016, mutta en ollut vielä silloin täysin vakuuttunut sen tuotosta suhteessa riskiin. Ajan kuluessa olen todennut vertaislainojen olevan kuitenkin oiva lisä sijoitussalkkuuni. Pidän vertaislainoja todella hyvänä tapana hajauttaa salkkua sijoitusmuotoon, joka ei juurikaan reagoi suhdannevaihteluihin tai markkina- ja korkomuutoksiin. Kiinnostumiseni vertaislainoihin sekä sijoitusmuodon uutuus inspiroivat minua tekemään aiheesta opinnäytetyöni. Työssä pyritään selvittämään, miten sijoittajat kokevat vertaislainat sijoitusmuotona ja mitkä tekijät vaikuttavat sijoituspäätöksiin. Keskeisenä tutkimisen kohteena on selvittää, miten demografiset tekijät, riskinottohalukkuus sekä varallisuus vaikuttavat päätökseen sijoittaa vertaislainoihin.

Työ koostuu kolmesta pääteemasta: vertaislainoista, sijoittajien käyttäytymisestä sekä kyselytutkimuksesta. Vertaislainoista ei ole kovin paljoa tehty tutkimuksia, eikä aiheesta ole juurikaan tieteellistä aineistoa varsinkaan suomeksi. Työssä käsitellään aihetta mahdollisimman objektiivisesti eri näkökulmista. Työssä esitellään vertaislainoja niin sijoittajan kuin lainanhakijankin näkökulmasta sekä pyritään luomaan mahdollisimman kattava kuva vertaislainojen koroista, tuotoista ja riskeistä, joita ne pitävät sisällään. Työssä perehdytään vertaislainamarkkinoihin sekä vertaislainapalvelun toimijoihin niin Suomessa kuin globaalistikin. Teoriaosuus pitää sisällään myös tietoa joukkorahoitukseen liittyvistä lakimuutoksista ja niiden vaikutuksesta markkinoihin.

Sijoittajien käyttäytymistä on tutkittu paljon ja aineistoa löytyi kattavasti. Monien tutkimusten mukaan iällä ja sukupuolella on havaittu olevan merkitystä sijoituspäätöksiin. Teoriassa esiteltyjen oletusten pohjalta työssä pyritään selvittämään, pitävätkö hypoteesit, että miesten riskinottohalukkuus on naisia suurempi ja nuoremmat sijoittavat useammin riskillisiin kohteisiin kuin iäkkäämmät sijoittajat, paikkansa.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista menetelmää, ja tutkimus toteutettiin kyselynä Osakesäästäjien keskusliiton jäsenille. Työssä esitellään ensin kyselyn tulokset ja sen jälkeen tuloksia analysoidaan tarkemmin.

2 VERTAISLAINAUS

Vertaislainaus eli *peer-to-peer* (P2P) -lending on yksi joukkorahoituksen muoto, jossa pääasiassa yksityiset sijoittajat lainaavat varojaan toisille yksityishenkilöille eli vertaisilleen (Finanssivalvonta 2016). Vertaislainaus mahdollistaa lainaamisen myös yrityksille kilpailukykyisellä tuotto-odotuksella (P2P Finance Association 2017). Sähköisesti toimivat vertaislainapalvelut tarjoavat markkinapaikan ja toimivat lainojen välittäjinä.

Lainanhakuprosessi alkaa lainanhakijan hakemuksesta, jossa hän kertoo tarvitsemansa lainasumman, takaisinmaksuajan sekä useimmissa palveluissa lainanhakija saa päättää myös maksimikoron, jonka on valmis lainasta maksamaan. Vertaislainapalvelun tarjoaja tarkastaa hakijan luottotiedot sekä arvioi hakijan maksukyvyyn annettujen tietojen perusteella. Kun lainahakemus hyväksytään, yksityiset lainanantajat eli sijoittajat tekevät hakijalle lainatarjouksia. He määrittelevät tarjouksessa ehdot, kuten lainan koron sekä lainasumman, jonka he ovat valmiita lainaamaan kyseiselle lainanhakijalle. Yhden lainan rahoittamiseen osallistuu yleensä monia sijoittajia eri rahamäärillä: tällöin he jakavat myös kyseisen lainan riskin. Vertaislainoissa korko ja tuotto määräytyvät huutokauppa-periaatteella eli markkinaehtoisesti; halvinta lainaa tarjoavat sijoittajat valikoituvat lainanantajiksi. Lainanhakija tekee lopullisen päätöksen lainatarjouksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Kun lainanhakija hyväksyy sijoittajien lainatarjouksen, vertaislainapalvelu solmii erikseen sopimuksen lainaajan ja kunkin lainanantajan välillä, ja hoitavat rahaliikenteen. (Kulutusluottovertailu 2017; Fellow Finance 2017a.) *P2P-lainaus* -käsite ei tarkoita ainoastaan yksityishenkilöiden välistä lainaa, vaan jotkin palveluntarjoajat ovat erikoistuneet muun muassa pienten yritysten rahoittamiseen, laskujen ”ostoon” tai ulkomaisten valuuttojen vaihtokauppaan (European Credit Research Institute 2016).

Vertaislaina on osa uutta kansainvälistä ilmiötä – jakamistaloutta (Fixura 2017a). Jakamistaloudessa palveluita ja hyödykkeitä jaetaan yksityishenkilöiden välillä digitaalisten markkinapaikkojen kautta maksua vastaan. Henkilökuljetustoiminta Uber ja asunnonvuokrauspalvelu Airbnb ovat näkyvin osa tätä uutta ilmiötä, ja ne tarjoavat vaihtoehtoja perinteisille takseille ja hotelleille. (Verohallinto 2017.)

Vertaislainojen ja koko joukkorahoituksen kasvun yksi merkittävästä syistä on vuonna 2008 puhjennut finanssikriisi. Erityisesti yrityksillä on ollut entistä vaikeampaa saada rahoitusta pankeista, koska pankkien vakavaraisuus- ja maksukykyisyysvaatimukset ovat

kiristyneet. Rahoituksen saamisen hankaloituminen, tai ainakin sen kallistuminen pankeista on luonut markkinoille vaihtoehtoisia rahoituskanavia. Joukkorahoituksen suosio on kyselytutkimusten mukaan kasvanut Suomessa, ja osittain syynä tähän on pankkien tekemät kiristykset vakuus- ja erityisehtoihin sekä marginaalien nosto luotoissa. Joukkorahoituksen kysyntää ja tarjontaa on luonnollisesti lisännyt myös se, että nykyään on mahdollista tavoittaa laajoja ihmisjoukkoja verkon välityksellä. Tätä ei ennen teknologian kehittymistä ollut mahdollista tehdä kustannustehokkaasti ja turvallisesti. (Valtionvarainministeriö 2016a.)

2.1 Vertaislainamarkkinat maailmalla

Yksityishenkilöiden väliset lainat ei ole uusi idea, mutta digitalisaation avulla lainanhakijan ja lainaa myöntävän on helpompaa löytää toisensa (Fixura 2017a). Vertaislainapalveluiden historia ulottuu vuoteen 2005, jolloin Isossa-Britanniassa perustettiin ensimmäinen vertaislainapalvelu Zopa. Tähän päivään mennessä Zopan kautta on lainattu 2,05 miljardia puntaa. Palvelulla on 59 000 sijoittajaa, jotka ovat myöntäneet lainoja 233 000 eri lainanhakijalle. Ison-Britannian vertaislainapalveluiden kattojärjestön P2PFA:n mukaan vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä koko Iso-Britannian vertaislainamarkkinat olivat yli 7,3 miljardia puntaa, joista yksityishenkilöille lainattu osuus oli n. 40 prosenttia. Vertaislainapalveluiden toisena pioneerinä voidaan pitää yhdysvaltalaista Prosper Funding LLC:tä, jonka omistajana on Prosper Marketplace, Inc. Prosper Funding aloitti toimintansa vuonna 2006, ja tänä päivänä heidän kauttansa on lainattu yli 8 miljardia dollaria. (European Credit Research Institute 2016; P2PFA 2017; Zopa 2017; Prosper 2017.) Koko vertaislainojen markkinajohtaja on vuonna 2006 perustettu yhdysvaltalainen Lending Club. Sen kautta on lainattu 2016 viimeiselle neljännekselle mennessä lähes 25 miljardia dollaria ja haetuista lainoista 62,36 prosenttia on otettu lainojen yhdistelyä varten. (Lending Club 2016.)

P2P-lainauksen markkinat ovat kasvaneet vauhdilla viime vuosina, ja vuonna 2015 markkinan koko oli 26,16 miljardia dollaria. Transparency Market Researchin (2016) mukaan sen odotetaan kasvavan lähes 900 miljardiin dollariin vuoteen 2024 mennessä. Vaikka P2P-lainaus on kasvanut viime vuosina voimakkaasti Isossa Britanniassa ja Yhdysvalloissa, on sen osuus edelleen vain noin 1 prosenttia koko lainamarkkinoista (European Credit Research Institute 2016).

2.2 Joukkorahoitus Suomessa

Joukkorahoituksen ideana on kerätä suurelta ihmismäärältä rahoitusta henkilöiden ja organisaatioiden hankkeille tai yritysten toimintaan. Rahoitus kerätään yleensä pieninä summina suurelta ihmismäärältä toisin kuin perinteisemmällä pankkilainalla, jossa pankki toimii rahoittajana ja riskinkantajana. (Finanssivalvonta 2016.) Joukkorahoitus voidaan jakaa neljään eri kategoriaan: sijoitusmuotoinen joukkorahoitus, lainamuotoinen joukkorahoitus, yksityishenkilöiden välinen vertaislainaus sekä vastike- ja hyödykemuotoinen joukkorahoitus. Suomen joukkorahoitusmarkkinat ovat vielä suhteellisen pienet, vaikka kasvu onkin ollut merkittävää viime vuosina. Vuonna 2016 joukkorahoituksen kautta kerättiin rahoitusta 153 miljoonaa euroa, joka on edellisvuoden 70,5 miljoonan euron yli 100 prosentin kasvu. Yksityishenkilöiden välinen lainaaminen eli vertaislainaus kattoi koko joukkorahoitusmarkkinoista lähes puolet 71,3 miljoonan euron osuudella, ja kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 106 prosenttia. Joukkorahoitusmarkkinoiden kasvun odotetaan jatkuvan myös tulevaisuudessa, ja sitä tukee muun muassa uusi joukkorahoituslaki. (Valtionvarainministeriö 2016b.)

2.3 Joukkorahoituslaki

Suomen hallitus antoi esityksensä joukkorahoituslaiksi 7.4.2016, ja se astui virallisesti voimaan 1.9.2016. Joukkorahoituslailla on kolme päätavoitetta: selkeyttää viranomaisten vastuita joukkorahoituksen valvonnassa, parantaa sijoittajasuojaa ja monipuolistaa rahoitusmarkkinoita. Laki monipuolistaa rahoitusmarkkinoita ja tukee uusien rahoituskanavien syntyä, mikä helpottaa merkittävästi erityisesti innovatiivisten kasvuyritysten rahoitusta. Joukkorahoituslain keskeisenä teemana on purkaa sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen sääntelyä, ja erityisesti joukkorahoituksen välittäjien taakka kevenee merkittävästi. Sääntelyä purettiin muun muassa vaihtamalla kallis, hallinnollisesti raskas toimilupaprosessi halvempaan ja nopeampaan rekisteröitymisprosessiin. Välittäjän ei myöskään tarvitse enää liittyä sijoittajien korvausrahastoon, ja välittäjän vähimmäispääomavaatimus laskettiin 125 000 eurosta 50 000 euroon. Pääomavaatimukselle asetettiin myös vaihtoehtoja, kuten vastuuvakuutus, pankkitakaus tai muu vakuus, jonka Finanssivalvonta hyväksyy. Sääntelyiden keventämiset koskevat vain kotimaassa tapahtuvaa joukkorahoituksen välittämistä ja hankkimista. (Valtionvarainministeriö 2016c.)

Ennen uutta lakia muut kuin arvopaperimarkkinalaissa tarkoitetut siirtokelvottomat arvopaperit eivät sisältyneet arvopaperimarkkinalain tai sijoituspalvelulain soveltamisen piiriin – tuotteet, joilla ei ole jälkimarkkinoita, olivat sääntelyn ulkopuolella. Lailla pyritään myös selkeyttämään toimialan käsitteistöä, parantamaan asiakokonaisuuden ymmärrettävyyttä sekä vahvistamaan sijoittajien asemaa muun muassa määrittelemällä selkeät säännöt sijoittajansuojalle ja tiedonantovaatimuksille. Vertaislainaus ei toistaiseksi kuulu joukkorahoituslain, vaan kuluttajasuojalain soveltamisalaan. Joukkorahoituslaki koskee ainoastaan elinkeinotoiminnan rahoituksessa hyödynnettävää laina- ja sijoitusmuotoista joukkorahoitusta. (Valtionvarainministeriö 2016c.) Tosin vertaislainaus yrityksille tulee varmasti kasvamaan merkittävästi tulevaisuudessa, joten lakiin voi tulla muutoksia vertaislainaamisen suhteen.

2.4 Vertaislainapalveluiden toimijat Suomessa

Suomessa toimii tällä hetkellä kolme suomalaista vertaislainapalvelua tarjoavaa yritystä: Fixura Ab Oy, Vertaislaina Oy sekä Fellow Finance Oyj.

Suomessa ensimmäisenä vertaislainapalvelua tarjoava yritys oli Fixura Ab Oy, joka aloitti toimintansa vuonna 2010. Ensimmäisenä vuotena vertaislainoja välitettiin noin miljoona euroa. Nykyään Fixura on edelleen suuri tekijä markkinoilla, ja sen kautta on välitetty lainoja yli 66 miljoonan euron arvosta. (Fixura 2017b.) Vertaislaina Oy perustettiin vuonna 2010, ja se aloitti toimintansa vuonna 2011. Lainaja.fi -nimellä toimivan Vertaislaina Oy:n kautta on haettu lainoja yli 70 miljoonan euron arvosta; myönnettyjen lainojen määrää yritys ei ole julkistanut. (Lainaja 2017a.) Suomen vertaislainamarkkinoiden uusin toimija Fellow Finance aloitti toimintansa vuonna 2013, ja se on kasvanut Pohjoismaiden suurimmaksi vertaislaina- ja joukkorahoitusalustaksi. Heidän kauttansa on nostettu lainoja jo lähes 100 miljoonan euron arvosta. Fellow Financen kautta on hakenut lainaa noin 165 000 lainanhakijaa, joiden lainahakemuksia on ollut rahoittamassa noin 3 700 sijoittajaa 42 maasta. Fellow Finance on ensimmäinen pohjoismainen ja euroalueella toimiva joukkorahoituspalvelu, joka tarjoaa vertaislainoja sekä kuluttajille että yrityksille. (Fellow Finance 2017b.)

Suomen vertaislainapalveluiden toimijat päättivät perustaa vuonna 2016 vertaislainayhdistyksen, jonka tavoitteena on kehittää vertaislainaamisen käytäntöjä, lisätä vertaislainaamisen tietoisuutta sekä edistää yhteiskunnallista keskustelua vertaislainoista. Vertaislainayhdistys r.y:n puheenjohtajan Hannu Kanasen mukaan uudistuva lainsäädäntö,

verotus ja alan tunnettavuuden lisääminen ovat ajankohtaisia asioita, ja yhdistyksen myötä he pystyvät edistämään sekä omien liiketoimintojen että asiakkaiden intressejä voimakkaassa kasvu- ja muutosvaiheessa. (Penttinen 2016; Fixura 2016.)

2.5 Vertaislainat sijoituksena

Vertaislainoilla tarkoitettiin alun perin mallia, jossa lainaa tarvitseva henkilö pystyisi sähköisesti etsimään halukkaan lainanmyöntäjän, ja osapuolet sopisivat kohtuullisista lainaehtoista, joissa ei välttämättä edes peritty korkoa. San Franciscossa vuonna 2005 perustettu Kiva on esimerkki tuottoa tavoittelemattomasta yrityksestä, jonka kautta yksityishenkilöt voivat lainata kehittyville markkinoille rahaa auttaakseen muun muassa aloittavia yrityksiä. Vertaislainamarkkinoiden kehittyessä sijoittajat kiinnostuivat alasta, ja nykyään vertaislainayhtiöiden hallituksessa istuu muuan muassa investointipankki Morgan Stanley'n johtajien taseisia jäseniä. (Hänninen 2016; Kiva 2017.) Ensisijaisesti sijoittajia houkuttelee vertaislainoissa korkea tuotto-odotus. Nykyisillä nollakorko-markkinoilla, jossa riskittöminä pidettyjen, hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden 10 vuoden obligaatioiden tuotot pyörivät 0-2 prosenttiyksikön tuntumassa EU:n alueella, etsivät sijoittajat vaihtoehtoisia sijoituskohteita. Esimerkiksi tätä kirjoittaessa Suomen valtion 10-vuotinen joukkovelkakirjan tuotto oli 0,4 % ja lyhyemmän maturiteetin eli juoksuajan lainoissa jopa miinuksella. (Investing 2017.)

Vertaislainoissa tuotto määräytyy sijoitussalkun sisällön mukaan, mutta keskimäärin vertaislainayhtiöt ilmoittavat sijoittajien nauttivan 10-15 prosentin nettotuotoista ennen veroja. Tuotto-odotukseen vaikuttavat vahvasti vertaislainasalkun rakenne ja allokaatio eli se mihin lainoihin varoja kohdennetaan. Fellow Financella yli 100 vertaislainan hajautettujen salkkujen keskimääräinen tuotto on ollut vuositasolla 12 prosenttia, ja Fixuralla keskimääräinen nettotuotto on ollut sen alkujasta lähtien 10 prosenttia. Fellow Financella tuottoprosenttia laskettaessa on käytetty sisäisen korkokannan menetelmää (IRR) annualisoituna ennen veroja. (Fellow Finance 2017b; Fixura 2017b.)

2.5.1 Vertaislainaamisen riskit

Kuten kaikissa sijoitusinstrumenteissa, myös vertaislainasijoittamisessa sijoittaja joutuu kantamaan erilaisia riskejä. Keskeisin riski sijoittajalle on lainansaajan maksukykyyn liit-

tyvä riski eli luottoriski. Luottoriskien vähentämiseksi vertaislainapalvelut tarkistavat lainanhakijoiden taustatietoja, kuten luottotiedot ja tulotiedot. Maksuhäiriömerkinnän omaava lainanhakija ei pysty hakemaan lainaa mistään Suomen markkinoilla toimivista vertaislainapalveluista. Palveluntarjoajat luottoluokittelevat lainanhakijansa, ja esimerkiksi Fellow Finance käyttää viittä eri luottoluokkaa. Luottoluokituksen avulla sijoittaja voi määrittää riskinsietokykynsä mukaan, mihin lainoihin hän haluaa sijoittaa: luottoluokka viisi on vähäriskisin, mutta myös korkotuotto on matalin, kun taas luottoluokkaan yksi kuuluvan lainanhakijan korko on korkein, mutta riski suurin. Vertaislainayhtiöistä ainakin Fellow Finance ja Lainaaja ovat rajanneet sijoittajan luottotappioriskiä. Fellow Financella vertaislainan luottotappio on rajattu 30 prosenttiin pääomasta. Mikäli lainansaaja ei maksa lainaansa takaisin, siirretään laina sijoittajalta perintäyhtiölle. Ehdottomasti varmin tapa pienentää luottotappioriskiä on hajauttaa sijoitukset mahdollisimman moneen eri lainaan ja velalliseen, jolloin rahoitusteorian mukaan odotettu tuotto ei laske, mutta sijoituksen volatiliiteetti eli tuoton vaihtelu laskee. (Fellow Finance 2017c; Lainaaja 2017b; Fixura 2017d.)

Muita lainamarkkinoihin kohdistuvia riskejä ovat korkoriski, likviditeettiriski sekä liikkeelaskijariski. Vertaislainoissa myönnetyt lainat ovat kiinteäkorkoisia, joten niihin ei sisälly markkinakorkotason vaihtelusta johtuvaa riskiä. Tosin korkoriskiä syntyy siitä, jos lainat ovat sidottuna tietyllä korolla ja markkinakorkojen noustessa lainoja pystyisi lainaamaan korkeammalla korolla. Tällöin sijoituksen arvo laskee jälkimarkkinoilla. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, jos sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen maturiteetin loppua ja myynti tapahtuu sen hetkiseen markkinahintaan, joka voi luonnollisesti olla korkeampi tai matalampi kuin sijoitettu nimellispääoma. Mahdollista on myös, että tuotteelle ei löydy ollenkaan ostajaa. Yleisesti ohjeistetaan sijoittamaan tiettyyn sijoitusinstrumenttiin sillä periaatteella, että sijoitettua pääomaa ei tarvitse ennen lainan juoksuajan päättymistä, jotta ei ole pakotettu myymään sijoitustuotetta alhaiseen markkinahintaan. Vertaislainapalveluilla on suhteellisen toimivat jälkimarkkinat, joten likviditeettiriski vertaislainoissa on pienennetty. (Fellow Finance 2017c; FIM 2017.)

Vertaislainoissa muita riskejä ovat verotusriski, jossa sijoitustuotteen verokohtelussa tapahtuvat muutokset vaikuttavat sijoituksen nettotuottoon sekä ennenaikaisen takaisinmaksun riski, jossa liikkeeseenlaskija (lainanottaja) lunastaa tuotteen takaisin ennen lainan juoksuajan päättymistä (FIM 2017).

2.5.2 Vertaislainojen kulut sijoittajalle

Kulut vertaislainoissa vaikuttavat sekä lainanhakijan todelliseen vuosikorkoon että sijoittajan saamaan tuottoon. Erilaisia kustannuksia sijoittajalle muodostuu talletuksen yhteydessä maksettavista merkintäpalkkioista, toteutuneista sijoituksista maksettavista transaktiomaksuista, tilinhoitomaksuista, nostopalkkioista tai tuottopalkkiosta saamastaan toteutuneista koroista. Sijoittajan tulisi ennen sijoituspäätöstä tutustua eri palveluntarjoajien kuluihin, koska liialliset kulut syövät nettotuottoa merkittävästi. Vertaislainayhtiöistä sijoittajan kannalta kustannustehokkain on Fellow Finance, joka ei peri sijoittajalta minkäänlaisia kuluja. Fixura veloittaa sijoittajalta, jonka sijoitussalkun arvo on alle 100 000 euroa, talletuksen yhteydessä 2 prosentin merkintäpalkkion. Yli 100 000 euron sijoitussalkun omistava sijoittaja maksaa 1 prosentin merkintäpalkkion. Sijoittaja joutuu maksamaan myös toteutuneista sijoituksista 0,9 prosentin transaktiomaksun sekä 4 euron nostopalkkion rahan kotiuttamisesta. Lainaaja.fi -sivustolla sijoittaja maksaa palveluntarjoajalle 1 prosentin saamistaan korkotuotoista sekä tilinhoitomaksun. (Fellow Finance 2017c; Fixura 2017c; Lainaaja 2017c.)

Vertaislainoista muodostuva korkotuotto on veronalaista tuottoa ja siitä maksetaan verottajalle pääomaveroa. Vuonna 2017 pääomatuloista maksettava verokanta on 30 prosenttia ja yli 30 000 euron ylittävältä osalta 34 prosenttia. Yksityishenkilölle luottotappiot eivät ole vähennyskelpoisia, mutta yritykset voivat vähentää luottotappiot verotuksessaan. (Lainaaja 2017d.)

2.6 Vertaislainat lainanhakijalle

Vertaislainayhtiöt määrittävät lainanhakijoidensa vaatimukset tarkasti, ja merkittävä osa lainahakemuksista hylätään. Vertaislainaa voi hakea – vertaislainesivustosta riippuen – 20–75-vuotias ja Suomen kansalainen, jolla ei ole maksuhäiriömerkintöjä. Lainahakemus voidaan hylätä myös, jos vertaislainayhtiö arvioi, ettei lainanhakija kykene maksamaan lainaansa takaisin. Vertaislainesivustosta riippuen lainanhakija voi hakea vakuudettomia 500–15 000 euronvertaislainoja jopa 5 prosentin nimelliskorolla. Lainojen nimelliskorot vaihtelevat 5–27 prosentin välillä; se muodostuu markkinaehtoisesti ja on aina yksilöllinen. Nimelliskorkoon vaikuttavat muun muassa hakijan tulot, asumismuoto sekä aikaisemmat lainat. Vertaislaina on lainanhakijan kannalta useasti parempi vaihtoehto kuin monet muut kulutusluotot. Vertaislainassa hakija saa itse päättää ehdot, kuten

laina-ajan sekä maksikoron, jonka on valmis lainasta maksamaan. (Fellow Finance 2017d; Fixura 2017d; Lainaaja 2017c.)

Kuten muissakin lainamuodoissa, myös vertaislainoissa nimelliskorko ei kerro lainan todellisia kustannuksia. Vertaislainoissa todellinen vuosikorko määräytyy nimelliskoron lisäksi palveluntarjoajan perityistä erilaisista maksuista. Fellow Financella lainanhakija joutuu maksamaan lainastaan 2,3–6 prosentin välityspalkkion, enintään 350 euroa sekä tilinhoitomaksun 0,4–1 prosenttia kuukaudessa. Fixura ja Lainaaja perivät lainanhakijoiltaan 7,5 prosentin avausmaksun sekä tilinhoitomaksun 5,5 euroa ja 3–5 euroa kuukaudessa. Fixura perii myös 2 prosentin lainan välityspalkkion, joka jaetaan maksettavaksi laina-ajalle lainattavasta pääomasta. (Lainaaja 2017d; Fellow Finance 2017e; Fixura 2017d.)

2.6.1 Kuluttajansuojalaki

Pikaluotoista eli pikavipeistä on tullut 2000-luvulla suosittu rahoitusmuoto, ja ne ovat olleet otsikoissa lähinnä negatiivisista syistä. Pikaluotolla tarkoitetaan vakuudetonta, lyhytaikaista lainaa, ja sen hakeminen tapahtuu internetin kautta tai tekstiviestillä (Finanssivalvonta 2015). Pikavipeistä johtuvia ongelmia on yritetty vähentää erilaisilla laeilla ja vuonna 2013 kuluttajansuojalakiin lisättiin päätös korkokatosta. Kuluttajansuojalain 7. luvun 17. pykälän mukaan alle 2 000 euron luottojen todellinen vuosikorko saa olla enintään 12. §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Lakiin lisättiin myös luotonantajan velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuutta. Lisäyksen myötä luotonantajan on arvioitava kuluttajan tulojen ja taloudellisten olosuhteiden koskevien tietojen perusteella, onko kuluttaja kykeneväinen suoriutumaan luottosopimuksen mukaisista velvoitteista. (Kuluttajansuojalaki 207/2013.)

Ennen lakiuudistusta pikavippien todelliset vuosikorot saattoivat nousta jopa tuhansiin prosentteihin, ja lainsäädännön lisäyksellä pyrittiin hillitsemään kohtuuttomia vuosikorkoja. Kilpailu- ja kuluttajaviraston lakimiehen Paula Hannulan (2016) mukaan lakia säätäessä uskottiin, että yli 2 000 euron kulutusluotot olisivat niin kilpailtuja, että niissä vuosikorot eivät nousisi kohtuuttomuuksiin; näin ei kuitenkaan käynyt. Pikavippi-yritykset alkoivat tarjota suurempia lainoja pidemmällä maksuajoilla sekä niin sanottuja joustoluottoja. Joustolainoissa asiakkaalle tarjotaan vähintään 2000 euron lainakatto, mutta asiakas pystyy nostamaan lainasta vain osan. Asiakkaalle annetaan näin ollen 2000 euron limiitti, joten 2013 uudistettu laki ei päde tämän tyyppisiin lainoihin ja vuosikorot voivat

nousta näissä satoihin prosentteihin. (Hekkala 2016.) Ongelman ratkaisemiseksi, Oikeusministeriö on valmistellut arviomuiston, jossa esitetään muun muassa korkokatosäättelyn koskevan myös yli 2000 euron suuruisia luottoja (Oikeusministeriö 2017).

2.6.2 Kuluttajan muut rahoitusmuodot

Ennen digitalisaation mahdollistamia vaihtoehtoisia rahoituskanavia kuluttajalle tyypillisin keino saada lainaa oli hakea sitä perinteisistä pankeista. Pankkien rooli kuluttajien lainamarkkinoilla on edelleen todella suuri. Kotitalouksien lainakannasta merkittävin osa on asuntolainoja ja tammikuussa 2017 uusia asuntolainoja nostettiin 1,2 miljardin edestä. Tammikuun 2017 lopussa asuntolainojen kokonaismäärä oli euromääräisesti 94 miljardia euroa. Kotitaloudet lainaavat pankeilta myös kulutuslainoja ja kulutusluottojen euromääräinen lainakanta oli 14,6 miljardia euroa ja muiden lainojen 16,4 miljardia euroa. (Suomen Pankki 2017a.)

Pankit tarjoavat asiakkailleen vakuudettomia kulutusluottoja, joissa todelliset vuosikorot ylittävät 10 prosenttia. Lainat kulkevat yleensä nimillä: joustoluotto tai käyttölaina. Suurimpien Suomessa toimivien pankkien korkoprosentit eli pankkien marginaalit vaihtelevat hieman ja ne asettuvat lainaehdoista riippuen 6–10 prosenttiyksikön paikkeille. (Danskebank 2017; Osuuspankki 2017; Nordea 2017.) Pankin oman marginaalin lisäksi, lainan korkoon lisätään yleensä 3 kk Euribor, joka on 25.3.2017 miinuksella 0,373 %. (Suomen Pankki 2017b). Vertaislainoista perittävä todellinen vuosikorko on toistaiseksi vielä hieman suurempi kuin talletuspankkien, mutta kilpailun ja tarjonnan lisääntyessä, vertaislainojen korot sekä välittäjien perimät kulut saattavat tulevaisuudessa asettua samoihin lukemiin pankkien todellisten vuosikorkojen kanssa.

3 SIOITTAJIEN KÄYTTÄYTYMINEN

Ennen sijoituspäätöstä, sijoittajan tulisi aina laatia sijoitussuunnitelma, jossa määritellään sijoittamiseen liittyviä tekijöitä. Sijoittaja määrittelee suunnitelmassa keskeiset asiat: sijoitustavoitteensa, sijoitusajan pituuden, tuottotavoitteet, riskinsietokyvyn ja sijoituskohteet. Yksityishenkilöllä sijoitussuunnitelman tulisi perustua sijoittajan elämäntilanteeseen ja tietynlaiseen perusanalyysiin siitä, mikä on hänen omaisuutensa nettoarvo, sekä nykyiset - että tulevat kassavirtansa. On hyvä myös määrittää, mihin sijoittaja on säästämässä. Sijoitusportfolioita tehtäessä on tärkeää tietää, sijoittaako henkilö varojaan esimerkiksi tulevaa asuntoa vai lomamatkaa varten. Varojen käyttötarkoitus määrittää osaltaan sijoittajan riskinkantokykyä: asunnon osto saattaa kariutua sijoitussalkun arvon pudotessa merkittävästi, kun taas sijoittajan on helpompi kantaa riski lomamatkan kariutumisesta. Sijoitusten allokaatioon vaikuttaa siis keskeisesti monet tekijät, joten sijoitussuunnitelma tulisi tehdä huolella. (Anderson & Tuhkanen 2004,16–17.)

Rahoitusteorioissa oletetaan usein, että kaikki sijoittajat toimivat markkinoilla rationaalisesti, eikä tunteille anneta sijaa; näin ei kuitenkaan ole. Rahoitusteoriat jakavat yleensä sijoittajat kolmeen eri tyyppiin: riskinkaihtajiin, riskinottajiin sekä riskineutraaleihin sijoittajiin. Jo tästä jaosta voidaan päätellä, että sijoittajat eivät käyttäydy markkinoilla rationaalisesti. Ainoastaan riskinkaihtaja toimii rationaalisesti ja vaatii riskinotolleen sille kuuluvaa riskipreemiota eli lisätuottoa riskinkantamisesta. Tavallisen sijoittajan kannattaisi kuulua riskinkaihtajiin, koska rahoitusteorian mukaan riskinottaja- ja riskineutraali -kategoriat ovat odotusarvomielessä huonompia kuin riskinkaihtaja -kategoria. (Parviainen & Järvinen 2015, 23–24.)

3.1 Riskinkaihtaja vai riskinottaja

Vaikka rahoitusteoriat käyttävätkin usein kolmijakoa sijoittajista, ovat yleisimmät sijoittajaprofiilit kuitenkin riskinkaihtaja tai riskinottaja. Kumpaan kategoriaan sijoittaja kuuluu, määrittyy instrumenteilla, joihin henkilö varojaan sijoittaa. Riskinottaja sijoittaa varojaan instrumentteihin, joissa todennäköisyys maksimitappiolle on suuri tai arvovaihtelu on merkittävää. Sijoittaja, jonka sijoitussalkusta löytyy esimerkiksi erilaisia johdannaisia, teknologiaosakkeita tai riskillisemmän valtion obligaatioita, on hän riskinottaja. Odotusarvolla ei ole merkitystä, vaan sillä, että kohteiden volatilitteetti on suurta ja riski koko

pääoman menettämisestä on olemassa. Vastaavasti riskinkaihtajan sijoitussalkku koostuu esimerkiksi hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden obligaatioista tai talletuksista. (Parviainen & Järvinen 2015, 24.)

3.1.1 Ikä riskimittarina

Sijoittajan iällä ja elämäntilanteella on hyvin suuri merkitys sijoitusallokaatiota tehdessä. Ihmisillä on erilaiset tarpeet ja tavoitteet eri elämänvaiheissa. Nuoren sijoittajan ja eläkeläisen sijoitussuunnitelmat poikkeavat toisistaan monellakin eri tavalla. Nuorella henkilöllä sijoittamisen aikahorisontti on pidempi, ja useasti riskinsietohalu sekä -kyky ovat eläkeläistä sijoittajaa suurempia. (Anderson & Tuhkanen 2004,17–18.) Useat tutkimukset ovat osoittaneet todisteita siitä, että ikääntyminen johtaa riskinsietohalukkuuden vähentymiseen ja varovaisuuden lisääntymiseen sijoituspäätöksissä. Iän ja riskinoton yhteys on kuitenkin monimutkainen. Vaikka on tutkittu, että iäkkäämmät sijoittajat pitävät sijoitussalkussaan vähemmän riskisiä sijoituskohteita, ei kokeellisista tutkimuksista olla aina löydetty yhteyttä, että ikääntyminen automaattisesti tarkoittaisi riskinoton välttämistä. Peltomäki, Swidler ja Vähämaa (2016) viittaavat artikkelissaan Mata, Josef, Samanez-Larkin ja Hertwig (2011) meta-analyysiin, jossa tutkittiin, että iäkkäämmät ihmiset ovat vähemmän riskinkarttajia kuin nuoremmat päätöksissä, joissa kokemuksesta oppiminen kannustaisi riskinkarttamiseen ja taas enemmän riskinkarttajia päätöksissä, joissa oppiminen kannustaisi riskinottoon. Iäkkäämmät sijoittajat toimivat siis suhteellisen ristiriitaisesti sijoituspäätöksissään. Iäkkäämmät sijoittajat preferoivat kuitenkin varmempia tuottoja ja vahvemmin välttivät kohteita, joissa tappion todennäköisyys on suuri. Tämä osoittaa, että ikääntyminen vaikuttaa sijoitussalkun painotuksiin. (Peltomäki; Swidler; Vähämaa. 2016.)

Iäkkäämmillä sijoittajilla on usein suurempi nettovarallisuus, ja sijoitettava varallisuus on nuorta henkilöä suurempi. Iäkkäämpi sijoittaja ei yleensä vaadi niin suurta tuotto-odotusta sijoituksilleen kuin nuori sijoittaja, joten tuottotavoitteet poikkeavat eri ikäisillä sijoittajilla. (Anderson & Tuhkanen 2004,17–18.) Tämän teorian mukaan eläkeläisten sijoitusportfolioista ei kuuluisi löytyä sijoituksia profiililtaan korkeariskisiin vakuudettomiin vertaislainoihin, kun taas nuoria sijoittajia noin 12 prosentin tuotto-odotus suhteessa riskiin houkuttelee varmasti.

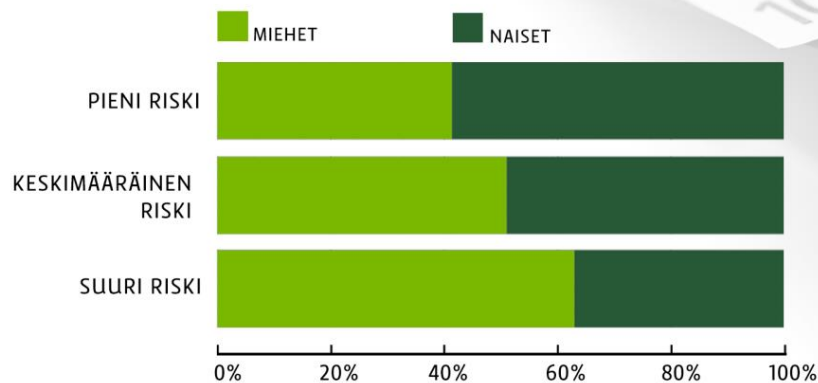
Riskinsietokykyyn ja riskinottamiseen vaikuttavat monet tekijät, mutta ikää pidetään usein suurimpana tekijänä. Yksi ikään perustuvasta sijoitussalkun rakenteeseen vaikuttavasta menetelmästä on Yhdysvalloista peräisin oleva menetelmä, jossa sijoitussalkun osakkeiden osuus määritellään sijoittajan iän mukaan. Siinä vähennetään sijoittajan ikä luvusta 100, ja erotus kertoo, kuinka suuri paino sijoitusportfolioista kuuluisi olla osakkeissa. Esimerkiksi 30-vuotiaalla sijoittajalla 70 %:a sijoituksista olisi osakkeissa ja 30 %:a riskittömmimmässä kohteissa, kuten korkosijoituksissa. Vastaavasti 70-vuotiaalla eläkeläisellä sijoitussalkun rakenne olisi päinvastainen ja 70 %:a sijoituksista olisi riskittömmimmässä instrumenteissa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 18.) Menetelmä toimii enemmänkin perusmallina ja nykymaailmassa, jossa riskittömistä korkosijoituksista ei sijoittaja kykene välttämättä saamaan edes inflaatiotason tuottoa, joutuu sijoittajat etsimään vaihtoehtoisia sijoituskohteita. Historiaa tarkastellessa on myös huomattu, että osakkeiden inflaatiopuhdistettu eli reaalityttö on ollut Suomessa 5,2 prosenttia 1900–2012 välisenä aikana. Samalla aikavälillä lyhyen koron sijoitusten ja talletusten reaalityttö on jäänyt negatiiviseksi. Joukkovelkakirjojen tuottoon on vaikuttanut Suomessa negatiivisesti muun muassa korkea inflaatio sekä sodat. Osakkeiden toteutunut ylityttö eli riskipremio on historiallisesti ollut 5,8 prosenttia lyhyisiin korkoihin verrattuna ja 5,3 prosenttia pitkän koron sijoituksiin. Tuoton saadakseen on sijoittajat tosin joutuneet kantamaan suurta riskiä, ja volatilitteetti eli tuottojen keskihajonta on ollut suurta. (Möttölä 2013.)

3.1.2 Sukupuoli

Miesten ja naisten sijoitustyyliä on selkeästi eroja, ja naiset ovat sijoittajina usein turvahakuisempi kuin miehet. Naiset allokoivat eli kohdentavat varojaan enemmän kohteisiin, joissa tuotto-odotukset jäävät usein alhaisiksi. Myös sijoittamatta jättäminen on yleisempää naisten keskuudessa. Suomessa naisilla on varoja sijoitettuna selkeästi enemmän talletuksissa ja matalan riskin kohteissa kuin miehillä. Turvahakuisessa sijoittamisessa on sekä hyviä, että huonoja puolia: riskit ovat huomattavasti pienemmät, mutta vastaavasti tuotto-odotus tämän hetken korkotasolla jää jopa alle inflaatiotason. Miehet ovat paitsi kiinnostuneempia sijoittamisesta, he myös sijoittavat riskisempiin kohteisiin, ja heillä on usein osakesijoituksia enemmän sijoitussalkussaan kuin naisilla (Danskeinvest 2015.) S-pankki teetti asiakkailleen tutkimuksen, jossa pankki tutki piensijoittajien sukupuolieroja sijoittamisessa.

Rahastosäästöjen jakautuminen

LÄHDE: S-PANKKI

Kuva 1. Rahastosäästöjen jakautuminen miesten ja naisten välillä (Parviainen 2017).

Tulokset kuvan 1 rahastosäästöjen jakautumisesta tukee selkeästi väitettä, että naiset ovat miessijoittajia turvahakuisempia. Jakaumasta selviää, että naissijoittajat preferoivat eli pitävät pieni riskisiä rahastoja selvästi parempina sijoituskohteina kuin profiililtaan suuririskisiä rahastoja. Sukupuolella ei näytä tutkimuksen mukaan olevan merkitystä keskimääräisen riskin rahastoissa. Tutkimuksesta selvisi riskinottohalukkuuden erojen lisäksi myös, että miehet sijoittajat keskimäärin enemmän varallisuuttaan kuin naiset. Miehen yhden euron sijoitusta kohti, nainen sijoittaa 92 senttiä, ja osakesijoituksissa ero on hieman suurempi. (Parviainen 2017.)

3.2 Sijoitustyyli

Sijoitustyyliä eli sijoitusfilosofioita on paljon, ja erilaisia tapoja sijoittaa varallisuuttaan löytyy monia. Erilaisia jakoja näiden sijoitustyylien välillä on myös monia, mutta yhtenä pääjakona voidaan pitää erottelua passiiviseen - ja aktiiviseen sijoitustyyliin. Passiivinen sijoittaja ei ota näkemystä markkinoista vaan pitää sijoitussalkkunsu sisällön suhteellisen samanlaisena riippumatta ajan kulumisesta tai markkinatilanteesta. Passiiviselle sijoitustyyliä ominaista on olla tekemättä muutoksia sijoitussalkkuun sillä perusteella, että sijoituskohteesta tai markkinatilanteesta tulee uutta informaatiota, jonka vuoksi sijoitus-

kohteiden markkina-arvot muuttuvat. Monien akateemisten tutkimuksien mukaan, passiivista sijoitustyyliä pidetään jopa yliverlaisena sen tuoman tuotto/riski -suhteen vuoksi. Yksi ehdoton etu verrattuna aktiiviseen sijoitustyyliin, on sen kustannustehokkuus. Tutkimukset osoittavat, että aktiivisella sijoittamisella ei saavuteta lisäarvoa, vaan ainoastaan kulut kasvavat. Aktiivisessa sijoitustyyliässä sijoittaja ottaa merkittävästi näkemystä markkinoihin ja sen muutoksiin. Aktiivinen sijoittaja poikkeaa usein perinteisistä osakeindeksien ja omaisuuslajien viitepainotuksista eli sijoittaja pyrkii tekemään taktisia positionmuutoksia. Yleensä aktiivisen sijoittajan sijoitusportfoliosta löytyy riskillisempiä sijoitusinstrumentteja ja sijoittaja pyrkii myös hyötymään mahdollisista sijoituskohteiden arvonalenemisista esimerkiksi myymällä osakkeita lyhyeksi. (Parviainen & Järvinen 2015, 13–14.)

3.3 Sijoitusportfolio

Sijoitusportfoliolla tarkoitetaan sijoittajan omistuksessa olevien sijoitusinstrumenttien yhdistelmää. Yleisempiä sijoituskohteita ovat osakkeet, velkakirjat, kiinteistöt ja raaka-aineet, kuten kulta. Käytännössä sijoituskohteet voivat olla mitä tahansa, mutta instrumenteista, joita ei noteerata markkinoilla, tuottaa ne sijoitusportfolion tuottoa ja riskiä laskettaessa hankaluuksia. Tällaisia sijoituskohteita on muun muassa taide tai arvoesineet. (Niskanen & Niskanen 2013, 171.)

Modernin portfolioteorian luojana pidetään Harry Markowitziä, joka sai vuonna 1990 Nobelin taloustieteen palkinnon kirjastaan *Portfolio Selection*. Kirja perustuu hänen kirjoittamaansa väitöskirjaan vuodelta 1952. Modernissa portfolioteoriassa sijoituksia mitataan keskimääräisellä tuotolla sekä tuottojen varianssilla. Portfolioteorian keskeinen ajatus on optimoida paras mahdollinen riski-tuotto -suhde, eli luomaan tehokas portfolio. Oletuksena on, että sijoittaja ei ole halukas lisäämään riskiä, ellei hän saa siitä parempaa tuottoa. Teoria olettaa, kuten monet muutkin rahoituksen teoriat, että kaikki sijoittajat ovat riskin karttaji. Markowitzin teorian mukaan yksittäiset sijoituskohteet ovat merkityksellisiä vain osana sijoitussalkkua eli sijoitusportfoliota. Riskin kannalta merkittävämpää on sijoituskohteiden kehitys toisiinsa nähden, eli kuinka paljon sijoituskohteet korreloivat toisiaan. Korrelaatiokerroin saa arvoja väliltä -1 – $+1$, jossa luku $+1$ kuvastaa täydellisen positiivisen korrelaation, ja luku -1 kuvastaa täydellisen negatiivisen korrelaation. (Seligson 2017; Stoalain sijoittaja 2016.)

Kuva 2. Teoreettinen esimerkki kahdesta sijoituksesta, joiden korrelaation on lähes -1. (Seligson 2017).

Kuva 2 esittää kahta sijoitusta, joiden kurssikäyttäytyminen on täysin päinvastaista. Sijoituskohteiden korrelaatio on täydellisen negatiivinen eli se saa arvon -1. Todellisuudessa maailmasta ei löydy toisiaan täydellisesti korreloivia sijoituskohteita, joiden korrelaatio olisi -1, mutta kohteita, joiden korrelaatio on selvästi alle yhden, löytyy markkinoilta paljonkin. Portfolioteorian keskeinen ajatus on hajauttaminen, ja pyrkiä luomaan sijoitus-salkku, joka maksimoi tuoton ja minimoi riskin tietyillä tuottotasoilla.

Optimaalisen sijoitussalkun laskemiseen tarvitaan oleellisesti matemaattisia kaavoja. Sijoitusportfolion odotettu tuotto lasketaan portfolion sijoituskohteiden odotettujen tuottojen keskiarvona:

$$r_p = \sum_{j=1}^n w_j r_j$$

Kaava 1. Portfolion odotetun tuoton kaava (Niskanen & Niskanen 2013, 171).

Kaavassa 1 r_p kuvastaa portfolion odotettua tuottoa, joka saadaan kertomalla sijoitusinstrumentin r_j odotettu tuotto sen suhteellisella painolla w_j portfoliossa. Kaavassa n kuvastaa portfolion sijoitusinstrumenttien lukumäärää.

Portfolion odotetun tuoton lisäksi tulee laskea portfolion tuoton varianssi eli standardipoikkeama. Lausekkeen laskeminen on huomattavasti hankalampaa kuin odotetun tuoton, koska se ei ole pelkästään yksittäisten sijoituskohteiden varianssien keskiarvo, vaan

lausekkeessa tulee laskea yhteen kaikki parittaiset sijoitusinstrumenttien kovarianssit kerrottuina sijoitusosuuksien tulolla.

$$\sigma_p^2 = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n w_i w_j \sigma_{ij}$$

Kaava 2. Portfolion varianssin kaava (Niskanen & Niskanen 2013, 171).

Portfolion varianssin kaavassa lasketaan yhteen kaikki parittaiset osaketuottojen kovarianssit kerrottuina sijoitusosuuksien tulolla. Tämän jälkeen varianssista saadaan tuoton standardipoikkeama ottamalla siitä neliöjuuri. Tämä kuvastaa portfolion keskihajontaa eli kuinka paljon salkku keskimäärin hajooa keskiarvosta. Mitä suurempi luku on, sitä enemmän sen tuotto vaihtelee.

Sijoittamisessa yksi tärkein yksittäinen tekijä on hajauttaa salkku mahdollisimman hyvin. Se on sijoittajalta varmin tapa suojata sijoituksiaan. Teorian mukaan osakemarkkinoiden riski jaetaan kahteen osaan: yrityskohtaiseen riskiin sekä markkinariskiin. Portfolioteorian mukaan hajauttamalla kyetään poistamaan yritys- eli epäsystemaattinen riski salkusta. Markkinariskiä eli systemaattista riskiä ei salkusta pysty poistamaan, vaan se on riski, jonka jokaisen sijoittajan on kannettava. Teoria olettaa, että kukaan ei kykene pitkällä aikavälillä poimimaan hyviä osakkeita huonoista, joten hajauttaminen todetaan järkeväksi. Hajauttamisen suurin etu on, että sijoittaja pääsee eroon yrityskohtaisesta riskistä, mutta hänen ei tarvitse luopua tuotto-odotuksesta. Parviaisen ja Järvisen mukaan hajauttamalla viidentoista toimialan ja maantieteellisen alueen osakkeisiin, laskee se yrityskohtaisen riskin hyvin alas. (Parviainen & Järvinen 2015, 18–19.)

Hajauttaminen ainoastaan osakkeisiin ei vielä riitä, vaan hyvin hajautettu salkku pitää sisällään myös muita omaisuusluokkia. Vaikka sijoittajan salkku on hajautettu 15 eri toimialan osakkeisiin, on hänen salkkunsa osakepaino 100 prosenttia. Hajauttamalla eri omaisuusluokkiin, maantieteellisille alueille sekä ajallisesti, laskee sijoittaja merkittävästi sijoitussalkkunsa kokonaisriskiä. (Unitedbankers 2017.)

4 TUTKIMUKSEN ESITTELY

Kyselytutkimuksen tavoitteena on tutkia, miten sijoittajien demografiset tekijät sekä varallisuus vaikuttavat sijoittajakäyttäytymiseen ja erityisenä tutkimisen kohteena on sijoittaminen vertaislainoihin. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, pätevätkö yleiset rahoitusalan oletukset, että iällä, sukupuolella, riskiprofiililla ja varallisuudella on merkitystä sijoituspäätöksiä tehdessä myös sijoitusmuodoltaan hieman erilaiselle kohteelle – vertaislainoille. Tutkimuksessa tutkittiin näiden tekijöiden riippuvuussuhteita toisiinsa.

Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella eli määrällisellä menetelmällä, suunnattuna kyselyinä Osakesäästäjien keskusliiton jäsenille. Kysely toteutettiin Webropol-ohjelmistolla, ja se lähetettiin jäsenille sähköisenä linkkinä. Kysely lähetettiin 17 958 Osakesäästäjien keskusliiton jäsenelle ja tutkimukseen osallistui 187 henkilöä. Vastausprosentiksi muodostui näin ollen 1,04 prosenttia.

Kyselyssä oli yhteensä kymmenen kysymystä, mutta vastauksista riippuen vastaajalle esitettiin eri kysymyksiä. Kyselyssä kaikille osallistuneille esitettiin aluksi demografisiin tekijöihin liittyviä kysymyksiä kuten ikä, sukupuoli sekä maakunta. Seuraava kysymys käsitteli sijoitussalkun kokoa, joka ei ollut vastaajalle pakollinen kysymys, jotta myös henkilöt, jotka eivät halua paljastaa tietoja liittyen varallisuuteensa, pystyvät osallistumaan tutkimukseen. Myös kysymykset 5 ja 6 esitettiin kaikille vastaajille, ja ne käsittelivät sijoittajan riskiprofiilia sekä sitä, onko vastaaja sijoittanut vertaislainoihin. Vastaajat, jotka olivat sijoittaneet vertaislainoihin, siirtyivät kysymyksiin, joissa vastattiin kysymykseen vertaislainojen painoon sijoitussalkussa sekä siihen, uskooko sijoittaja vertaislainojen painon kasvavan tulevaisuudessa. Henkilöiltä, jotka eivät olleet sijoittaneet vertaislainoihin, kysyttiin syytä siihen. Henkilöt, jotka vastasivat kysymykseen, etteivät tiedä mitä vertaislainat ovat, ohjattiin sivulle ”vertaislainat lyhyesti”, jossa lyhyesti esiteltiin vertaislainat sijoitusmuotona. Tämän jälkeen heiltä kysyttiin, voisivatko he harkita sijoittamista vertaislainoihin nyt. Kysymykseen ”Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin” pystyi vastaamaan myös avoimena vastauksena ja siihen vastasi yhteensä vastaajista 27 henkilöä. Kyselyyn pystyi osallistumaan täysin anonymisti, mutta kyselyn lopussa kysyttiin yhteystietoja, mikäli vastaaja halusi osallistua 20 euron superlahjakortin arvontaan.

Tutkimuksen validiuden kannalta oli tärkeää saada mahdollisimman laaja otos kaiken ikäisistä sijoittajista. Tutkimuksen onnistumisen kannalta oleellista oli myös saada vastauksia molempien sukupuolien edustajilta sekä eri varallisuuden omaavilta henkilöiltä.

Taulukko 1. Ikäjakauma.

Ikä	N	Prosentti
18-25	14	7,49%
26-34	24	12,83%
35-45	28	14,97%
46-55	28	14,97%
56-64	30	16,04%
65+	63	33,69%

Osakesäästäjien keskusliiton jäsenien keski-ikä on suhteellisen korkea, ja kuten taulukosta 1 voidaan todeta, aktiivisin vastaajaryhmä oli yli 65-vuotiaat, joita osallistui kyselyyn 63 henkilöä. Vähiten vastaajia oli ikäryhmästä 18–25, ja otanta nuorista sijoittajista jäi 14 henkilöön. Muut ikäryhmät osallistuivat kyselyyn suhteellisen tasaisesti ja vastaajien määrä muilla ikäryhmillä oli 24–30 vastaajan välissä.

Taulukko 2. Sukupuolijakauma.

	N	Prosentti
Mies	161	86,1%
Nainen	26	13,9%

Taulukko 2 esittää vastaajien sukupuolijakaumaa. Vastaajista 86,1 % oli miehiä ja 13,9 % naisia. Vaikka otos naisvastaajista jäikin vain 26 vastaukseen, kuvastaa se kuitenkin realistisesti sukupuolierojen vaikutusta sijoittamisaktiivisuudessa. Noin 77 % naisvastaajista on yli 46 -vuotiaita, ja vastaajista alle 34-vuotiaita on vain 7,7 %.

Riskiprofiili

Kyselyssä vastaajien piti määritellä oma riskiprofiilinsa. Vaihtoehdot olivat 1-5, joista arvo 1 kuvaa riskinkaihtajaa ja arvo 5 riskinottajaa.

Taulukko 3. Riskiprofiili.

1	2	3	4	5	Yhteensä	Ka
1	20	61	82	23	187	3,57

Taulukosta 3 huomataan, että vastaajat pitivät itseään suhteellisen riskinottajina. Vastauksien mediaaniarvo oli 4 ja keskiarvoksi muodostui 3,57. Selkeästi eniten vastaajat ajattelivat olevansa riskiprofiiltaan 3 tai 4 eli riskineutraaleja sekä jonkin verran riskinottajia. Vastaajista vain yksi piti itseään täysin riskinkaihtajana.

Varallisuus

Sijoitussalkun kokoon liittyvään kysymykseen vastaajilla oli mahdollisuus jättää vastaamatta. Kyselyyn osallistuneista kuitenkin 187:stä vain viisi henkilöä jätti vastaamatta kysymykseen.

Taulukko 4. Sijoitussalkun koko

Salkun koko	N	Prosentti
0-9999 €	8	4,40%
10 000-49 999 €	46	25,27%
50 000-99 999 €	22	12,09%
100 000-199 999 €	28	15,38%
200 000-499 999 €	42	23,08%
500 000-999 999 €	21	11,54%
1 000 000+ €	15	8,24%

Sijoitussalkkujen koot jakautuivat kaikkien seitsemän vaihtoehdon välillä. Vastauksissa oli jonkin verran hajontaa, mutta keskimääräinen salkun koko oli 100 000 – 199 999 €. Taulukosta 4 huomataan, että eniten havaintoja on kuitenkin vaihtoehdoissa: 10 000 –

49 999 € sekä 200 000 – 499 999 €. Selkeästi pienin frekvenssi on pienimmän salkun koolla.

Vertaislainat

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia miten eri tekijät vaikuttavat sijoittamiskäyttäytymiseen. Ensisijaisena tutkimuksen kohteena on selvittää sijoittajien käyttäytymistä vertaislainasijoittamiseen.

Taulukko 5. Sijoittaminen vertaislainoihin

	N	Prosentti
Kyllä	64	34,22 %
Ei	123	65,78 %

Taulukko 5 kuvastaa frekvenssijakaumaa kysymykseen: Oletko sijoittanut vertaislainoihin? Vastaajista lähes 2/3 ei ollut sijoittanut vertaislainoihin, mutta yli 34 prosenttia vastaajista oli sijoittanut vertaislainoihin. Vertaislainoihin sijoittaneista harvalla vastaajista oli sitä suurella painolla sijoitussalkussaan. Selkeästi suurin frekvenssi oli vaihtoehdolla 0-10 %, jonka valitsi 76,56 prosenttia vastanneista. Vertaislainojen paino sijoitussalkussa oli muillakin vastaajilla suhteellisen pieni ja 11-20 % vertaislainoja oli sijoitussalkussaan 18,75 prosenttia vastanneista. Vain yhdellä vastanneista sijoitussalkku koostui yli 50 % vertaislainoista.

Tutkimuksessa kysyttiin myös sijoittajien tulevaisuuden näkymiä sijoittamisesta vertaislainoihin. Jo vertaislainoihin sijoittaneilta kysyttiin, uskovatko he, että vertaislainojen paino sijoitussalkussa tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Vastaajista 42,19 prosenttia oli sitä mieltä, että vertaislainojen paino salkussa tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Vastaajista 57,81 prosenttia oli taas sitä mieltä, että vertaislainojen paino tulee joko pysymään samassa painossa tai laskemaan.

Henkilöt, jotka eivät olleet sijoittaneet vertaislainoihin, ohjattiin kysymykseen: ” Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin?” Kysymys esitettiin 123 vastaajista ja siinä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

Taulukko 6. Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin.

	N	Prosentti
En tiedä mitä vertaislainat ovat	45	36,59%
Liian riskillinen kohde	47	38,21%
Pidän vertaislainoja moraalisesti vääränä	16	13,01%
Jokin muu, mikä?	27	21,95%

Taulukosta 6 selviää, että sijoittajat ovat jättäneet sijoittamatta vertaislainoihin joko siksi, että he eivät tiedä mitä vertaislainat ovat tai he kokevat sen liian riskilliseksi. Moraalisesti vääränä vertaislainoja piti 16 vastaajaa, joista puolet pitivät niitä myös liian riskillisinä kohteina. Vastaajille annettiin myös mahdollisuus kertoa itse syy, miksi on jättänyt vertaislainat pois sijoitusportfolioistaan. Selkeästi yleisimpinä syinä olivat riskit suhteessa tuottoon sekä se, että sijoittajat eivät ole jaksaneet perehtyä vertaislainoihin sijoitusmuotona riittävästi. Myös epälikvidit jälkimarkkinat oli yksi sijoittamatta jättämisen syy. Osa vastaajista ei myöskään tiennyt, että vertaislainoihin pystyy sijoittamaan.

Vastaajat, jotka eivät tieneet mitä vertaislainat ovat, ohjattiin kyselyssä sivulle, jossa heille kerrottiin lyhyesti mitä vertaislainat ovat. Tämän jälkeen heille esitettiin kysymys, jossa tiedusteltiin heidän halukkuutta sijoittaa vertaislainoihin nyt, kun he tietävät mitä ne ovat.

Taulukko 7. Voisitko nyt harkita sijoittamista vertaislainoihin.

	N	Prosentti
Kyllä	23	51,11%
Ei	22	48,89%

Taulukosta 7 selviää, että vastaukset jakautuvat lähes tasan molempien vaihtoehtojen välillä: 23 vastaajista voisi harkita sijoittamista vertaislainoihin ja 22 jättäisi edelleen sijoittamatta niihin. Tuloksista voidaan todeta, että kohtuullisen suuri osuus vastaajista, jotka eivät tieneet vertaislainoista, voisi nyt harkita sijoittavansa niihin.

5 TULOSTEN ANALYSOINTI

Tässä kappaleessa analysoidaan kyselyssä saatuja tuloksia. Keskeisenä tutkimisen kohteita on selvittää pätevätkö tutkimuksen hypoteesit iän, sukupuolen ja varallisuuden osalta. Tavoitteena on saada selville, millä tekijöillä on suurin vaikutus vertaislainasijoittamiseen.

5.1 Ikä

Ikällä on suuri merkitys sijoituspäätöksiä tehdessä. Monien tutkimusten mukaan mitä nuorempi sijoittaja on, sitä suurempi on hänen riskiprofiilinsa. Hypoteesina tutkimuksessa on, että mitä nuorempi sijoittaja, sitä suurempi on hänen riskipreferenssinsä. Oletuksena on, että ikällä on merkitystä varallisuuteen: iäkkäämmillä ihmisillä on suurempi sijoitettava varallisuus, johtuen pidemmästä eliniästä. Oletuksena on myös, että nuoremmat sijoittajat tietävät paremmin mitä vertaislainat ovat, ja ovat myös sijoittaneet niihin enemmän. Tutkimisen yksinkertaistamiseksi ikäryhmät jaettiin kolmeen eri ryhmään: nuoret aikuiset (18-34), aikuiset (35-64) sekä eläkeikäiset (65+). Tuloksia verrattiin myös laajennetulla ikäryhmillä, joita kyselyssä oli kuusi.

Taulukko 8. Ikä: riippuvuudet muihin kysymyksiin.

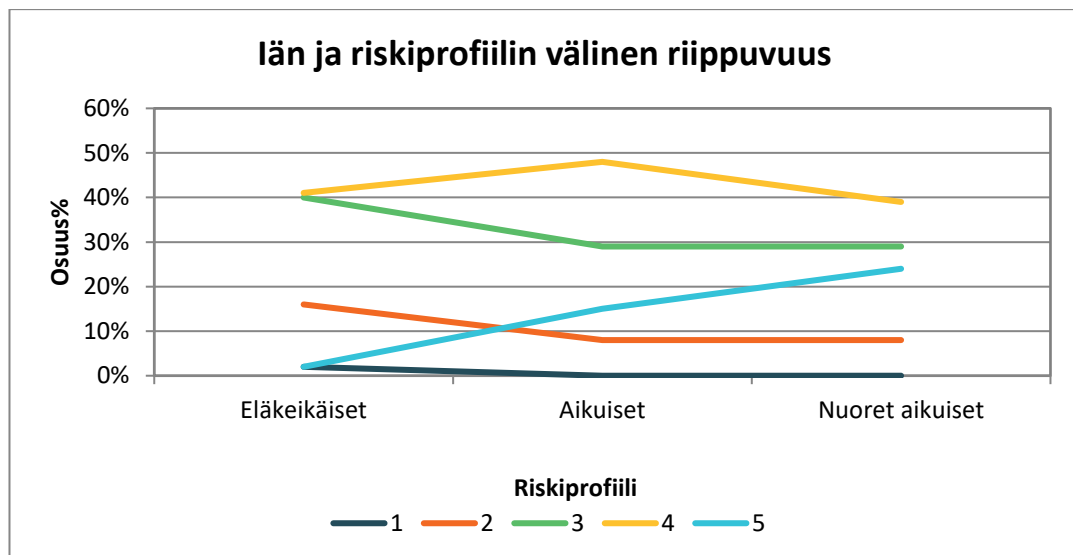
Kysymys	R	P-arvo
4. Sijoitussalkun koko?	0,4923	0,0000
11. Voisitko nyt harkita sijoittamista vertaislainoihin?	0,2996	0,0451
5. Riskiprofiilisi?	-0,2214	0,0023
9. Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin?	-0,2156	0,0164
8. Uskotko, että vertaislainojen paino salkussasi kasvaa tulevaisuudessa?	-0,2088	0,0979
6. Oletko sijoittanut vertaislainoihin?	0,2087	0,0041
2. Sukupuoli	0,1082	0,1408
7. Vertaislainojen paino sijoitussalkussa?	-0,1053	0,4092
3. Maakunta	0,0212	0,7732

Taulukko 8 kuvaa iän riippuvuutta muihin kysymyksiin. R -sarake kuvaa kysymysten korrelaatiota ja P -arvo sitä, onko tulos tilastollisesti merkitsevää. Tilastollisesti merkitseväksi voidaan pitää arvoa, joka on alle 0,05. Jos kysymyksissä vallitsee täydellisen positiivinen korrelaatio, saa se arvon 1. Täydellisen negatiivisin korrelaation arvo on -1. Tuloksista

huomataan, että tilastollisesti merkitsevinä voidaan pitää iän suhdetta sijoitussalkun koon, riskiprofiiliin sekä sijoittamisesta vertaislainoihin. Vertaislainoihin liittyvissä kysymyksissä ainoastaan vertaislainojen painolla tai niiden mahdollisella kasvulla tulevaisuudessa ei ollut merkittävää yhteyttä. Suurimman positiivisen korrelaation iän kanssa näyttäisi olevan sijoitussalkun koolla.

Riskiprofiili

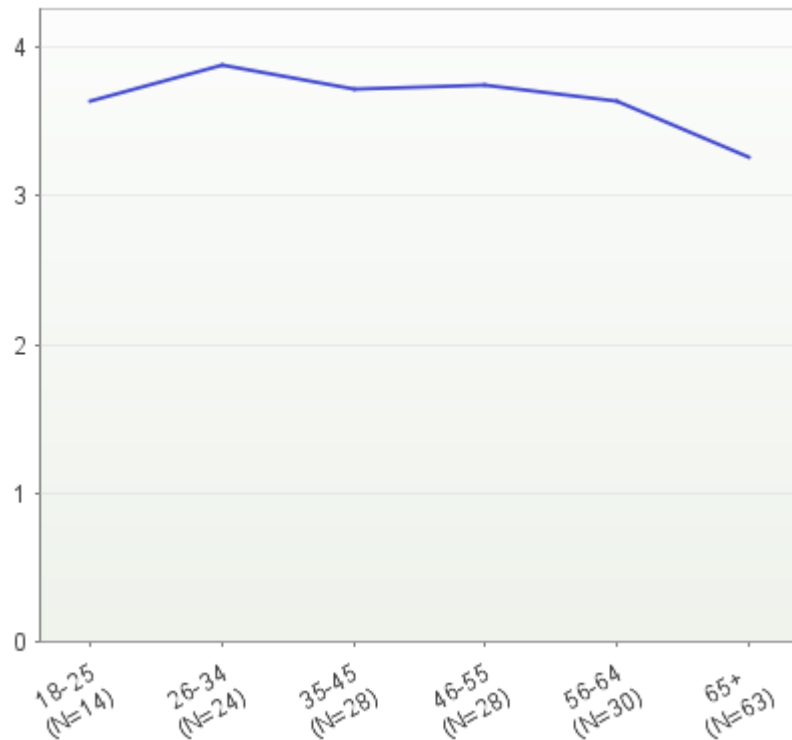
Iän ja riskiprofiilin välillä on hieman negatiivinen korrelaatio ($r=-0,22$) ja se on tilastollisesti merkitsevä ($p\text{-arvo}<0,002$). Hypoteesina on, että mitä nuorempi sijoittaja, sitä suurempi on hänen riskiprofiilinsa.

Kuvio 1. Iän ja riskiprofiilin välinen riippuvuussuhde.

Kuviosta 1 huomataan, että kaikilla ryhmillä suurin frekvenssi on riskiprofiileissa 3 ja 4. Kuviosta kuitenkin huomataan iällä olevan merkitystä riskiprofiiliin. Nuorten aikuisten ja aikuisten välillä ei ole suurta vaihtelua, ja riskiprofiilin keskiarvot ovat hyvin lähellä toisiinsa. Nuorten aikuisten keskiarvo riskiprofiili on 3,79 ja aikuisten keskiarvo 3,70. Merkittävin ero on vaihtoehdolla viisi, jonka 24 % nuorista aikuisista valitsivat. Aikuisten prosenttiosuus vaihtoehtoon viisi oli 8 %. Vastaajaryhmästä selkeästi erottui eläkeikäisten ryhmä. Merkittävimpinä eroina huomataan, että eläkeikäisten ryhmässä selkeästi suuremman frekvenssin sai vaihtoehto 2 verrattuna verrokkiryhmiin. Toisena merkittävänä

erona huomataan, että eläkeikäisistä vain yksi vastaaja valitsi vaihtoehdon 5. Eläkeikäisten riskiprofiilin keskiarvoksi muodostui 3,25.

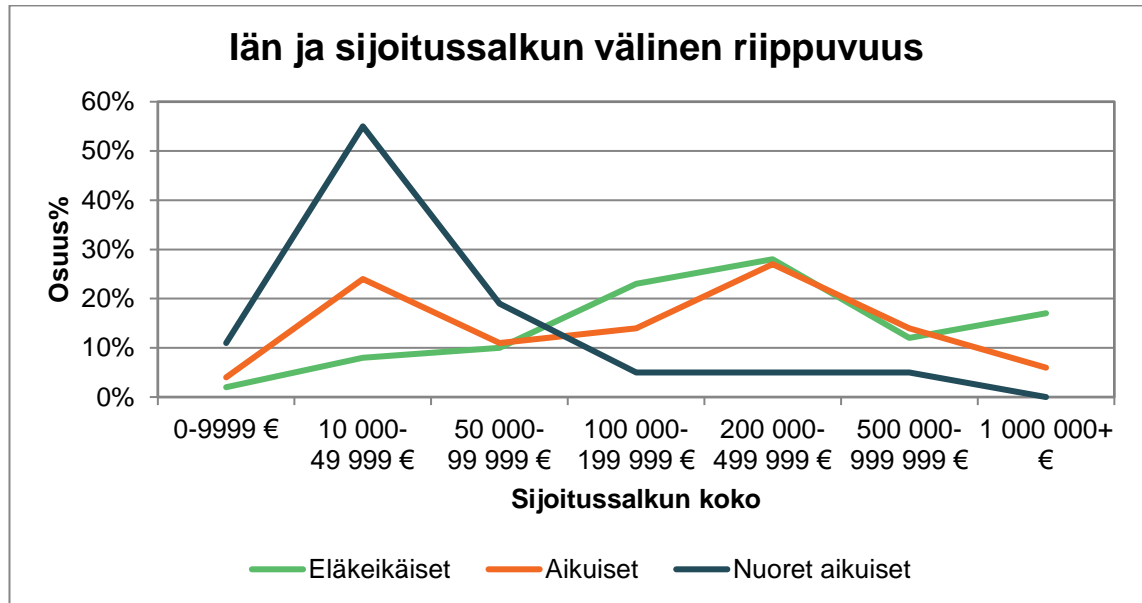

Kuvio 2. Ikäryhmien riskiprofiilin keskiarvo.

Kuvio 2 esittää riskiprofiilin keskiarvon kehittymisen, kun ikäryhmien määrää laajennetaan kolmesta kuuteen. Y-akselilla on riskiprofiilin keskiarvo ja X-akselilla ikäryhmät. Kuten kuvio 1 osoitti: nuorten aikuisten ja aikuisten välillä ei ollut suurta eroa riskihalukkuudessa. Kuvaajan lievästi laskeva käyrä kuitenkin osoittaa, että iällä on vaikutusta sijoittajan riskinottohalukkuuteen.

Sijoitussalkun koko

län ja sijoitussalkun koon välillä on positiivinen korrelaatio ($r=0,49$, $p\text{-arvo}<0,00$). lällä on positiivinen korrelaatio varallisuuteen ja havainto on tilastollisesti merkitsevä.

Kuvio 3. län ja varallisuuden riippuvuus.

Kuviosta 3 huomataan, miten nuorten aikuisten käyrä laskee, kun sijoitussalkun koko kasvaa. Nuorten aikuisten sijoitussalkun yleisin koko on 10 000–49 999 euroa ja se laskee suhteellisen tasaisesti, mitä suuremmaksi salkun koko kasvaa. Havaintoja suuremmista salkuista on vain muutamia, ja yli miljoonan salkkuja nuorilla aikuisilla ei ollut yhtään. Aikuisilla havainnot jakautuvat tasaisemmin, mutta laskee selkeästi, kun sijoitussalkun koko ylittää 200 000–499 999 euroa. Eläkeikäisillä käyrä on nouseva; sijoitussalkun koon kasvaessa, havaintoja saadaan enemmän. Suurin frekvenssi on kuitenkin salkulla 200 000–499 999 euroa, kuten aikuisillakin. Vastaajajoukosta eniten yli miljoonan salkkuja oli eläkeikäisillä.

5.2 Sukupuoli

Tutkimuksen yksi tavoitteista oli selvittää sukupuolieroja sijoittamiskäyttäytymisessä. Oletuksina oli, että naiset ovat enemmän riskinkaihtajia sekä naisten sijoitussalkut ovat

pienempiä kuin miesten. Näiden hypoteesien nojalla, myös sijoittaminen vertaislainoihin olisi suhteessa vähäisempää miehiin verrattuna.

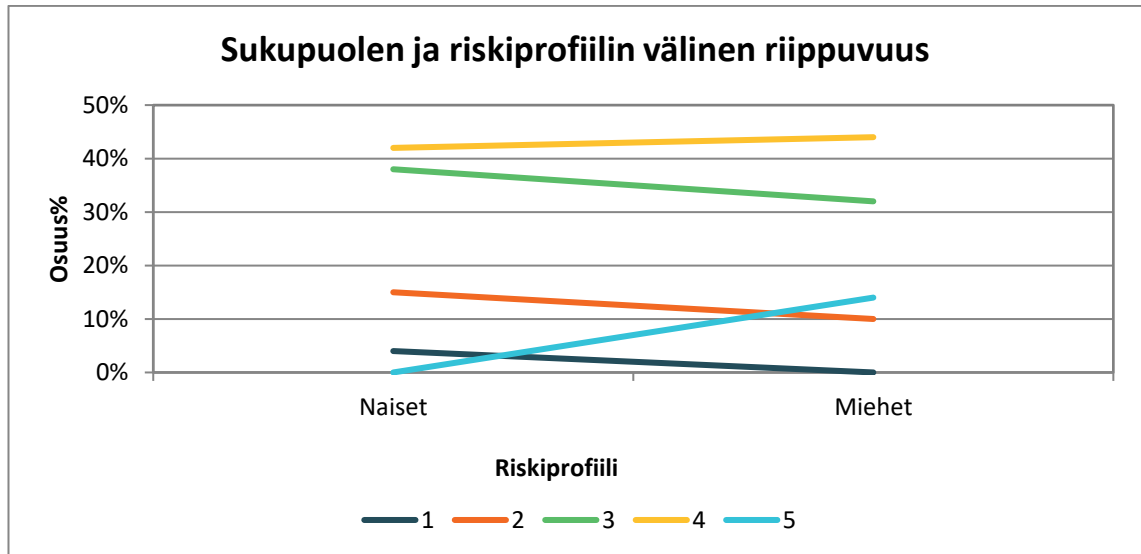
Taulukko 9. Sukupuolen riippuvuudet muihin kysymyksiin.

Kysymys	R	P-arvo
5. Riskiprofiilisi?	-0,1753	0,0163
6. Oletko sijoittanut vertaislainoihin?	0,1270	0,0833
1. Ikä	0,1082	0,1408
8. Uskotko, että vertaislainojen paino salkussasi kasvaa tulevaisuudessa?	-0,1050	0,4105
11. Voisitko nyt harkita sijoittamista vertaislainoihin?	0,0667	0,6652
3. Maakunta	0,0567	0,4413
7. Vertaislainojen paino sijoitussalkussa?	0,0374	0,7703
4. Sijoitussalkun koko?	-0,0256	0,7315
9. Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin?	-0,0112	0,9025

Taulukosta 9 voidaan todeta, että suurimmalla osalla kysymyksistä ei ole merkittävää korrelaatiota sijoittajan sukupuolen kanssa. Sijoitussalkun koon ja iän välinen korrelaatio oli lähellä nollaa ja p-arvo 0,73. Tästä voidaan todeta, että näiden tekijöiden välillä ei ole riippuvuutta, joten oletus, että naisten sijoitussalkut olisivat pienemmät kuin miehillä, ei päde. Ainoastaan riskiprofiililla sekä vertaislainoihin sijoittamisella näyttäisi olevan hie- man riippuvuutta sukupuoleen.

Riskiprofiili

län ja riskiprofiilin välillä vallitsee lievästi negatiivinen korrelaatio ($r=-0,1753$) ja se on tilastollisesti merkitsevä ($p\text{-arvo}<0,02$).

Kuvio 4. Sukupuolen ja riskiprofiilin välinen riippuvuus.

Kuvioista 4 nähdään, kuinka naiset pitivät itseään enemmän riskinkaihtajina kuin miehet. Miesten keskiarvo riskiprofiili oli 3,63, kun naisten keskiarvoksi muodostui 3,19. Miesten vastauksista selkeästi suurempi prosentuaalinen osuus oli vaihtoehdossa viisi, kun vastaavasti naisvastaajista kukaan ei valinnut riskiprofiilikseen vaihtoehtoa viisi. Miehet näkivät itsensä myös naisia harvemmin riskinkaihtajina. Selvästi suurimmat frekvenssit saivat kummassakin vastaajaryhmässä vaihtoehdot 4 ja 3. Tuloksista voidaan kuitenkin todeta, että miehillä riskinottohalukkuus on suurempaa kuin naisilla, joten hypoteesi pätee. Naisvastaajien pienen otannan vuoksi tuloksen validiutta ei voida kuitenkaan todeta varmaksi.

5.3 Sijoittaminen vertaislainoihin

Tässä kappaleessa on tarkoitus selvittää, millä tekijöillä on suurin vaikutus vertaislainasijoittamiseen. Tavoitteena on selvittää erityisesti iän, sukupuolen, riskiprofiilin sekä varallisuuden vaikutusta päätökseen sijoittaa vertaislainoihin. Kaikista vastaajista 34,22 prosenttia oli sijoittanut vertaislainoihin ja 65,78 prosenttia oli jättänyt sijoittamatta niihin.

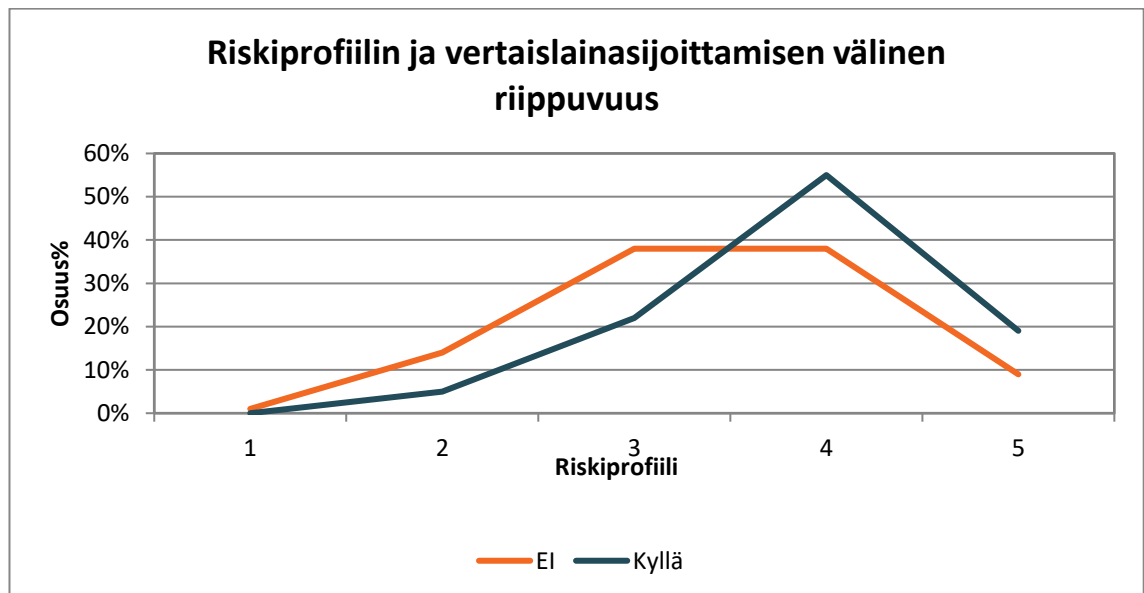
Taulukko 10. Vertaislainoihin sijoittamisen välinen riippuvuus muihin tekijöihin.

Kysymys	R	P-arvo
5. Riskiprofiilisi?	-0,2588	0,0003
1. Ikä	0,2087	0,0041
2. Sukupuoli	0,1270	0,0833
3. Maakunta	-0,0264	0,7202
4. Sijoitussalkun koko?	-0,0011	0,9882

Taulukosta 10 huomataan, että riskiprofiililla ja iällä on merkittävin yhteys vertaislainasijoittamiseen. Myös sukupuolella ja vertaislainasijoittamisella vallitsee lievä korrelaatio, mutta ei kuitenkaan kovin merkitsevä. Sijoitussalkun koolla ei näytä olevan minkäänlaista korrelaatiota vertaislainasijoittamiseen.

Riskiprofiilin riippuvuus vertaislainasijoittamiseen

Riskiprofiililla oli merkittävin korrelaatio vertaislainasijoittamisen kanssa. Niiden välillä vallitsi lievästi negatiivinen korrelaatio ($r=-0,2588$) ja se tilastollisesti merkitsevä (p-arvo $<0,0002$). Oletuksena on, että mitä suurempi riskinottohalukkuus, sitä useammin vastaaja on sijoittanut vertaislainoihin.

Kuvio 5. Vertaislainasijoittamisen ja riskiprofiilin välinen riippuvuus.

Kuviosta 5 voidaan todeta, että kun riskiprofiili kasvaa, vertaislainasijoittamisen halukkuus kasvaa. Vastaajista, jotka eivät olleet sijoittaneet vertaislainoihin, saadaan havain- toja useammin riskiprofiileista 1, 2 ja 3 verrattuna niihin sijoittaneisiin. Vastaavasti ver- taislainoihin sijoittaneita vastaajia löytyy useammin riskiprofiileista 4 tai 5.

Taulukko 11. Vertaislainasijoittamisen ja riskiprofiilin välinen riippuvuus.

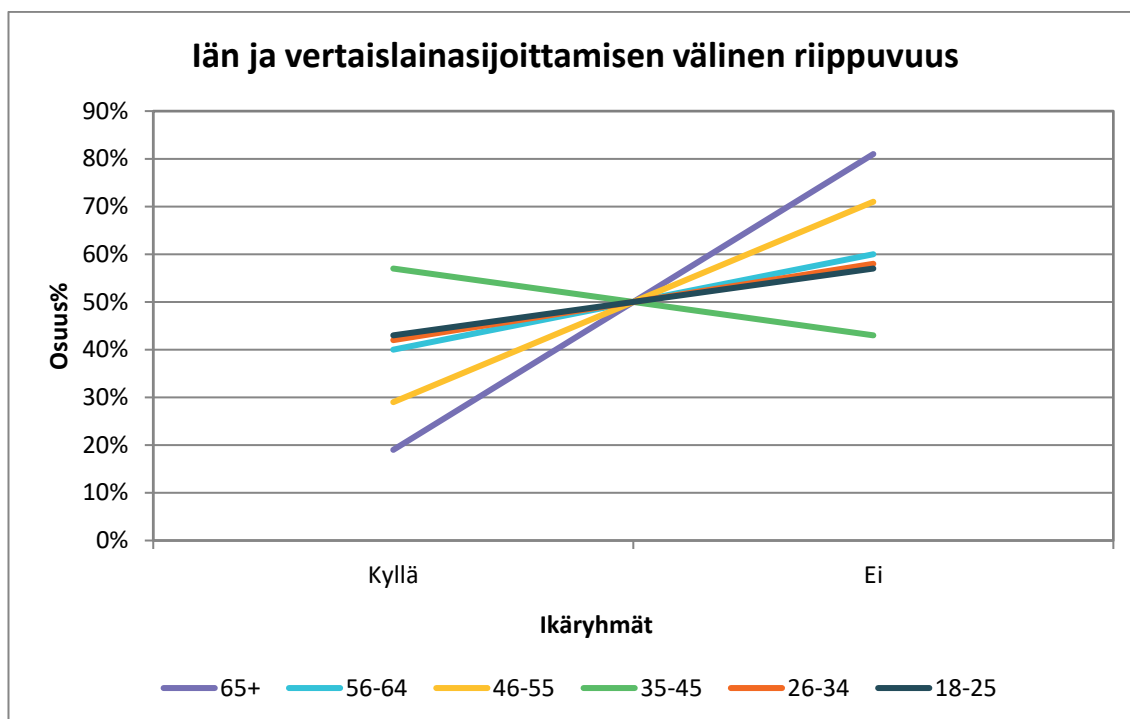
	Riskiprofiilisi				
	1 (N=1)	2 (N=20)	3 (N=61)	4 (N=82)	5 (N=23)
Kyllä	0 %	15 %	23 %	43 %	52 %
Ei	100 %	85 %	77 %	57 %	48 %

Taulukko 11 havainnollista hyvin, että mitä enemmän riskinottajana sijoittaja itseään pi- tää, sitä useammin häneltä löytyy sijoitussalkustaan vertaislainoija. Riskiprofiili 1 jätetään analysoinnista pois vähäisen otannan vuoksi. Tuloksista huomataan, että merkittävin vaikutus tapahtuu riskiprofiilien 3 ja 4 välillä. Riskiprofiilin 3 vastanneista vain 23 %:a oli sijoittanut vertaislainoihin, kun taas vaihtoehdon 4 vastanneista 43 %:a oli sijoittanut ver- taislainoihin. Riskiprofiililtaan riskinottajina itseään pitävistä vastaajista yli puolet olivat sijoittaneet vertaislainoihin.

Tuloksista voidaan todeta, että vertaislainoija pidetään markkinoilla riskisenä sijoituskohteena ja riskiprofiililla on merkitystä sijoittamiseen vertaislainoihin.

län riippuvuus vertaislainasijoittamiseen

län ja vertaislainasijoittamisen välistä riippuvuutta tutkittiin kaikkien ikäryhmien välillä, ja ryhmien määrä on tässä kappaleessa kuusi. Kuten taulukko 10 osoitti – iällä ja vertais- lainasijoittamisen välillä on lievästi positiivinen korrelaatio ($r=0,2087$) ja sitä voidaan pitää tilastollisesti merkitseväenä ($p\text{-arvo}<0,005$).

Kuvio 6. Iän ja vertaislainasijoittamisen välinen riippuvuus.

Kuviosta 6 havaitaan, että iällä on vaikutusta vertaislainasijoittamiseen. Mitä suurempi on ikäryhmän kulmakerroin kuvaajassa, sitä vähemmän ryhmässä sijoitetaan vertaislainoihin. Tuloksista käy ilmi, että iän ja vertaislainasijoittamisen suhde ei ole lineaarinen. Ikäryhmä 35–45 näyttäisi sijoittavan vertaislainoihin verrokkiryhmiään selvästi useammin ja ryhmässä vertaislainasijoittaminen on yleisempää kuin niihin sijoittamatta jättäminen. Ikäryhmät 65+ sekä 46–55 ovat sen sijaan jättäneet sijoittamatta selkeästi muita useammin. Yli 65-vuotiaista noin 80 prosenttia vastaajista eivät olleet sijoittaneet vertaislainoihin ja ikäryhmän 46–55 vastaajista vastaava luku on noin 70. Muilla ryhmillä tulokset jakautuvat suhteellisen tasaisesti ja vertaislainoihin on sijoittanut noin 40 %:a vastaajista.

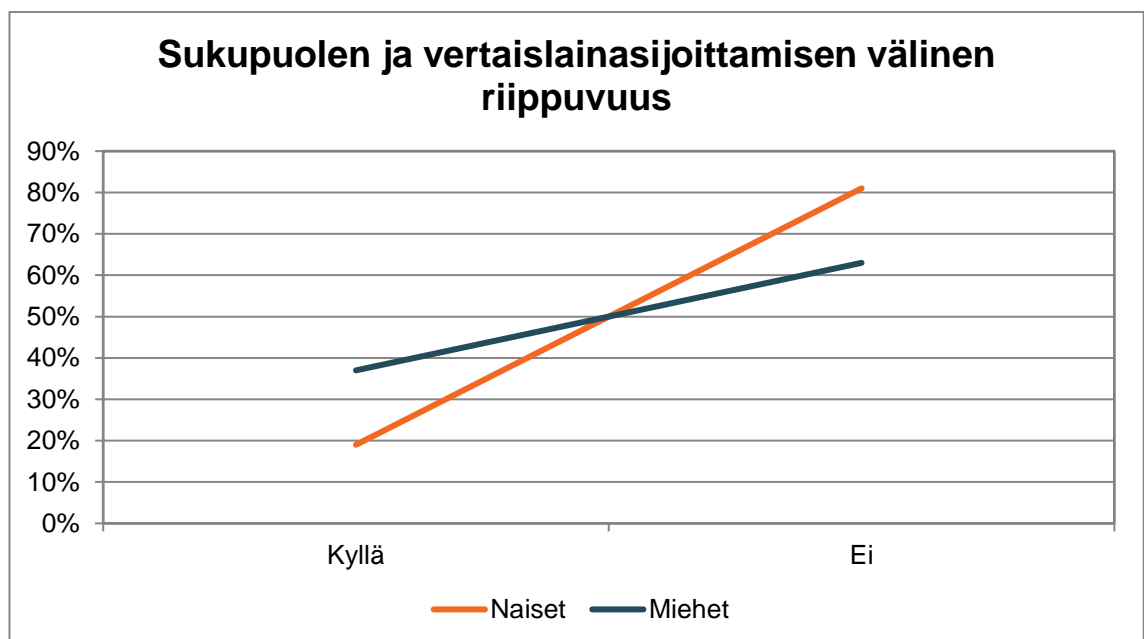
Tuloksista voidaan todeta, että iällä on merkitystä vertaislainasijoittamisen suhteen. Kuitenkaan ei voida sanoa, että mitä nuorempi sijoittaja, sitä suurempi prosentuaalinen osuus on sijoittanut vertaislainoihin, joten hypoteesi ei täysin päde.

Iällä näytti olevan myös merkitystä siihen, tiesikö sijoittaja mitä vertaislainat ovat. Ikäryhmistä ylivoimaisesti vähiten vertaislainoista tiesi iäkkäät. Vastaajista 43 prosenttia ei tien-

nyt mitä vertaislainat ovat. Tuloksista mielenkiintoisen teki sen, että nuorimman ikäryhmän vastaajista 21 prosenttia ei tiennyt vertaislainoista. Parhaiten vertaislainoista tiesivät ikäryhmä 26–34, joista vain 8 prosenttia ei tiennyt vertaislainoista.

Sukupuolen riippuvuus vertaislainasijoittamiseen

Sukupuolella ei näyttänyt olevan kovin suurta korrelaatiota, eikä se ollut tilastollisesti kovin merkitsevä. Niiden välillä vallitsee kuitenkin pieni positiivinen korrelaatio ($r=0,127$), joten tulokset on kuitenkin syytä analysoida.

Kuvio 7. Sukupuolen ja vertaislainasijoittamisen välinen riippuvuus.

Sukupuolella näyttäisi olevan kuitenkin hieman eroa päätöksessä sijoittaa vertaislainoihin. Vertaislainoihin sijoittamatta jättäminen on kuitenkin molemmissa vastaajaryhmissä selvästi suositumpaa. Miesvastaajista 63,35 prosenttia ei ollut sijoittanut vertaislainoihin, kun naisvastaajilla vastaava luku on 80,77 prosenttia. Erosta voidaan kuitenkin todeta, että sukupuolella on merkitystä päätöksessä sijoittaa vertaislainoihin.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselytutkimuksen tavoitteena oli tutkia, miten sijoittajien demografiset tekijät, varallisuus sekä riskiprofiili vaikuttavat sijoittajakäyttäytymiseen, ja erityisenä tutkimisen kohteena on sijoittaminen vertaislainoihin. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, pätevätkö yleiset rahoitusteorian oletukset, että iällä, sukupuolella, riskiprofiililla ja varallisuudella on merkitystä sijoituspäätöksiä tehdessä myös vertaislainoihin.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että iällä on vaikutusta riskinottohalukkuuteen. Nuorten aikuisten riskiprofiili oli korkein ja iäkkäämpien selvästi alhaisempi. Kuitenkaan ei voitu todeta, että mitä nuorempi sijoittaja on, sitä riskinottohalukkaampi hän on. Iällä oli myös suuri vaikutus sijoitussalkun kokoon. Tuloksista voitiin todeta, että vanhempien ikäryhmien sijoitussalkut olivat nuorempia suurempia. Tämä selittyy toki sillä, että iäkkäämmät ovat kauemmin ehtineet kasvattamaan varallisuuttaan. Varallisuudella ei ollut mitään merkitystä vertaislainoihin sijoittamisen suhteen. Hypoteesit iän vaikutukseen riskinottoon ja varallisuuteen kuitenkin pätevät.

Sukupuolella oli merkittävä vaikutus ainoastaan riskiprofiilin suhteen. Tutkimus osoitti, että naiset ovat miehiä enemmän riskinkaihtajia, joten hypoteesi pitää paikkaansa. Sukupuolella ei ollut merkitystä sijoitussalkun kokoon. Sijoittamisesta vertaislainoihin ei tutkimuksen tulosten mukaan ollut suurta eroa naisten ja miesten välillä. Naiset kuitenkin suhtautuivat hieman varovaisemmin kyseiseen sijoitusmuotoon.

Selkeästi merkittävimmät tekijät vertaislainasijoittamiseen olivat ikä ja riskiprofiili. Kyselyn tuloksista voidaan todeta, että rahoitusteorioiden oletamat pätevät suhteellisen hyvin myös vertaislainaamiseen. Ikä vaikutti merkittävästi päätökseen sijoittaa vertaislainoihin, ainakin iäkkäämpien sijoittajien osalta. Vertaislainaaminen oli selkeästi yleisintä ikäryhmässä 35-45. Tutkimuksen tuloksista kävi myös selville, että vertaislainoihin sijoittaminen jakaa vahvasti mielipiteitä sijoittajien keskuudessa. Yllättävän suuri määrä oli kuitenkin sijoittanut vertaislainoihin, vaikka kyseinen sijoitusmuoto on vielä toistaiseksi uusi ja vähän markkinoitu. Mielenkiintoista on nähdä, tuleeko joukkorahoitus, ja etenkin vertaislainaaminen kasvamaan myös Suomessa samoin kuin globaaleilla markkinoilla.

Tutkimuksen validiteetti voidaan kyseenalaistaa vähäisen otoksen vuoksi. Ainoastaan miesten ja iäkkäämpien ryhmistä otos oli tarpeeksi suuri, ja tuloksia voidaan pitää pätevinä. Tutkimusta saattoi vääristää myös se, että vertaislainoihin sijoittaneet osallistuivat

kyselyyn ahkerammin kuin ne, jotka eivät olleet sijoittaneet vertaislainoihin. Tutkimuksessa ei myöskään kontrolloitu kaikkia tekijöitä, joilla voisi olla vaikutusta tuloksiin. Tuloksia analysoitiin ristiintaulukoinnilla ja verrattiin kahden eri tekijän välistä korrelaatiota. Tutkimuksesta saatiin kuitenkin hyvä kuva siitä, miten sijoittajat kokevat vertaislainaamisen ja miten demografiset tekijät, varallisuus sekä riskipreferenssi vaikuttavat vertaislainasijoittamiseen.

Vertaislainamarkkinoiden kasvaessa, olisi tulevaisuudessa mielenkiintoista nähdä, miten sijoittajat kokevat vertaislainaamisen, kun sijoitusmuoto on ollut kauemmin markkinoilla. Tämän tutkimuskysymyksen lisäksi aiheesta löytynee tulevaisuudessa myös monia muita tutkimisen arvoisia aiheita.

LÄHTEET

- Anderson, A. & Tuhkanen J. 2004 Järkevän sijoittamisen perusteet. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Danskebank 2017. Käyttölainalla joustoa suunnitelmien toteuttamiseen. Viitattu 25.3.2017 <https://www.danskebank.fi/fi-fi/Henkiloasiakkaat/lainat/Muut-lainat/Pages/Kayttolaina.aspx>
- DanskeInvest 2015. Naiset ja sijoittaminen – kuin luotuja toiselleen. Viitattu 12.3.2017 <http://www.danskeinvest.fi/news/naiset-ja-sijoittaminen--kuin-luotuja-toisilleen>
- European Credit Research Institute. The Business Models and Economics of Peer-to-Peer Lending. Viitattu 19.2.2017 <https://www.ceps.eu/system/files/ECRI%20RR17%20P2P%20Lending.pdf>
- Fellow Finance 2017a. Tilastot. Viitattu 24.2.2017 <http://www.fellowfinance.fi/sijoittajalle/tilastot>
- Fellow Finance 2017b. Fellow Finance Oyj. Viitattu 24.2.2017 <http://www.fellowfinance.fi/yritys>
- Fellow Finance 2017c. Tuotto- ja riskiodotukset. Viitattu 24.2.2017 <http://www.fellowfinance.fi/sijoittajalle/tuotto-ja-riski>
- Fellow Finance 2017d. Viitattu 25.2.2017 <http://www.fellowfinance.fi/lainaaajalle>
- Fellow Finance 2017e. Hinnasto. Viitattu 25.2.2017 <http://www.fellowfinance.fi/hinnasto>
- FIM 2017. Tuotteisiin liittyviä riskejä. Viitattu 24.2.2017 <https://www.fim.com/fi/sijoittaminen/tuotteisiin-liittyvia-riskeja/>
- Finanssivalvonta 2015. Kuluttajaluotot. Viitattu 2.3.2017 <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Lainat/Kuluttajaluotot/Pages/Default.aspx>
- Finanssivalvonta 2016. Mitä on joukkorahoitus. Viitattu 13.2.2017 http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/muut_tuotteet/joukkorahoitus/Pages/Default.aspx
- Fixura 2016. Vertaislainayhdistys r.y. perustettu. Viitattu 24.2.2017 <https://www.fixura.fi/fi-fi/vertaislainayhdistys/>
- Fixura. 2017a. Vertaislaina on osa jakamistaloutta. Viitattu 18.2.2017 <https://www.fixura.fi/fi-fi/vertaislaina/>
- Fixura 2017b. Vertaislainasijoittaminen. Viitattu 24.2.2017 <https://www.fixura.fi/fi-fi/sijoittaminen/>
- Fixura 2017c. Sijoittajan maksut. Viitattu 25.2.2017 <https://www.fixura.fi/fi-fi/sijoittaminen/kulut/>
- Fixura 2017d. Yleiset ehdot. Viitattu 25.2.2017 <https://www.fixura.fi/fi-fi/lainaa/lainanottajan-yleiset-ehdot/>
- Hekkala 2016. Kalliit pikavipit eivät kadonneet: Vanhat ongelmat piilevät nyt uusissa tuotteissa. Viitattu 2.3.2017 <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/04/07/kalliit-pikavipit-eivat-kadonneet-vanhat-ongelmat-piilevat-nyt-uusissa>
- Hänninen 2016. Pienistä vertaislainoista tulikin ammattisijoittajien pelikenttä. Viitattu 24.2.2017 <http://yle.fi/uutiset/3-8913060>
- Investing 2017. Valtioiden joukkovelkakirjat. Viitattu 24.2.2017 <https://fi.investing.com/rates-bonds/>

- Kiva 2017. About us. Viitattu 24.2.2017 <https://www.kiva.org/about>
- Kuluttajansuojalaki 207/2013. Annettu Helsingissä 15.3.2015. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130207#Pidp282800>
- Kulutusluottovertailu 2017. Mikä on vertaislaina. Viitattu 18.2.2017 <https://kulutusluottovertailu.fi/mik%C3%A4-on-vertaislaina/>
- Lainaja 2017a. Mikä on Lainaja.fi? Viitattu 24.2.2017 <https://www.lainaja.fi/>
- Lainaja 2017b. Riskien hallinta. Viitattu 24.2.2017 <https://www.lainaja.fi/sijoita/riskien-hallinta.html>
- Lainaja 2017c. Lainajan käyttöehdot. Viitattu 25.2.2017 <https://www.lainaja.fi/tietojalainajasta/kayttoehdot.html#10>
- Lainaja 2017d. Verotus. Viitattu 25.2.2017 <https://www.lainaja.fi/sijoita/verotus.html>
- Lending Club 2016. Lending Club Statistics. Viitattu 19.2.2017 <https://www.lendingclub.com/info/statistics.action>
- Möttölä 2013. Jos uskoo historiaa, näin osakkeet tuottavat. Viitattu 11.3.2017. <http://www.morningstar.fi/fi/news/105830/jos-uskoo-historiaa-n%C3%A4in-osakkeet-tuottavat.aspx>
- Niskanen, J; Niskanen, M. 2013. Yritysrahoitus, uudistettu painos. Porvoo: Edita Publishing Oy.
- Nordea 2017. Joustoluotto – vakuudeton kertaluotto. Viitattu 25.3.2017 <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/lainat/kulutusluotto/joustoluotto.html#tab=Joustoluotto>
- Oikeusministeriö 2017. Pikaluottosäätelyn tiukentamista harkitaan. Viitattu 2.3.2017 <http://oikeusministerio.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2017/02/pikaluottosaantelyntiukentamistaharkitaan.html>
- Osuuspankki 2017. Joustoluotto. Viitattu 25.3.2017 <https://www.op.fi/op/henkiloasiakkaat/lainat/kulutusluotot/joustoluotto?id=20310&srcpl=8>
- P2P Finance Association 2017. What is P2P finance. Viitattu 19.2.2017 <http://p2pfa.info/about-p2p-finance>
- Parviainen, A. & Järvinen S. 2015 Sijoittamalla miljonääriksi. 2 painos. Helsinki: Talentum Media Oy.
- Parviainen. A. 2017. Pankki tutki piensijoittajien sukupuolieroja: Nainen karttaa riskiä. Viitattu 12.3.2017 <http://yle.fi/uutiset/3-9461550>
- Peltomäki, J; Swidler, S; Vähämaa, S. 2016. Age, gender, and risk-taking: evidence from the S&P 1500 executives and firm riskiness. Viitattu 2.4.2017 https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2547516
- Penttinen 2016. Vertaislainaajat perustivat yhdistyksen. Viitattu 24.2.2017 <http://www.kauppa-lehti.fi/uutiset/vertaislainaajat-perustivat-yhdistyksen/GJ4v6naS>
- Prosper. About us. 2017. Viitattu 19.2.2017 <https://www.prosper.com/plp/about/>
- Seligson 2017. Riski- ja portfolioteoriaa. Viitattu 13.3.2017 <https://www.seligson.fi/suomi/sijoitus-tieto/tiedostot/portfolioteoria.htm>
- Stoalainen sijoittaja 2016. Portfolion tilastollisen analyysin teoria. Viitattu 13.3.2017 <https://stoalainensijoittaja.fi/portfolion-tilastollinen-analyysi/>

Suomen Pankki 2017a. Luottolaitosten yhteenlaskettu tase pieneni merkittävästi tammikuussa 2017. Viitattu 6.3.2017. <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/rahalaitosten-tase-lainat-ja-talletukset-ja-korot/tiedotehistoria/2017/luottolaitosten-yhteenlaskettu-tase-pieneni-merkittavasti-tammikuussa-2017/>

Suomen Pankki 2017b. Tilastot/korot. Viitattu 25.3.2017 <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/korot/>

Transparency Market Research 2016. Increasing small business units to act as building blocks for peer-to-peer lending market. Viitattu 19.2.2017 <https://globenewswire.com/news-release/2016/08/31/868470/0/en/Increasing-Small-Business-Units-to-Act-as-Building-Blocks-for-Peer-to-Peer-Lending-Market.html>

Unitedbankers 2017. Tietoa sijoittamisesta/sijoittamisen perusteet. Viitattu 18.3.2017 <http://unitedbankers.fi/tietoa-sijoittamisesta/sijoittamisen-perusteet/>

Valtionvarainministeriö 2016a. Miksi tarvitaan joukkorahoituslaki? Viitattu 18.3.2017 http://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/miksi-tarvitaan-joukkorahoituslaki-

Valtionvarainministeriö 2016b. Joukkorahoituksen suosio kasvaa nopeasti. Viitattu 24.2.2017 http://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/joukkorahoituksen-suosio-kasvaa-nopeasti

Valtionvarainministeriö 2016c. Joukkorahoituslaki tuo toimialalle kevyttä sääntelyä. Viitattu 18.3.2017 http://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/joukkorahoituslaki-tuo-toimialalle-kevytta-saantelya

Verohallinto 2017. Jakamistalous. Viitattu 18.2.2017 <https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Jakamistalous>

Zopa 2017. Simple loans. Smart investments. Viitattu 19.2.2017 <https://www.zopa.com/about>

Liitteet

Kyselylomake

Henkilötiedot

1. Ikä *

- 18-25
- 26-34
- 35-45
- 46-55
- 56-64
- 65+

2. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen

3. Maakunta *

- Ahvenanmaa
- Etelä-Karjala
- Etelä-Pohjanmaa
- Etelä-Savo
- Kainuu
- Kanta-Häme
- Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Kymenlaakso
- Lappi
- Pirkanmaa
- Pohjanmaa
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Pohjanmaa
- Pohjois-Savo
- Päijät-Häme
- Satakunta
- Uusimaa
- Varsinais-Suomi

Sijoittaminen

4. Sijoitussalkun koko?

- 0-9999 €
- 10 000-49 999 €
- 50 000-99 999 €
- 100 000-199 999 €
- 200 000-499 999 €
- 500 000-999 999 €
- 1 000 000+ €

5. Riskiprofiilisi? *

1 2 3 4 5

En ota riskiä Otan riskiä

Vertaislainat

6. Oletko sijoittanut vertaislainoihin? *

- Kyllä

Ei

7. Vertaislainojen paino sijoitussalkussa? *

0-10 %

11-20 %

21-30 %

31-50 %

51-70 %

70-100 %

8. Uskotko, että vertaislainojen paino salkussasi kasvaa tulevaisuudessa? *

Kyllä

Ei

9. Miksi et ole sijoittanut vertaislainoihin? *

Voit valita useamman vaihtoehdon

En tiedä mitä vertaislainat ovat

Liian riskillinen kohde

Pidän vertaislainoja moraalisesti vääränä

Jokin muu, mikä?

10. En ole sijoittanut vertaislainoihin, koska *

Vertaislainaus lyhyesti

Vertaislainaus on yksi joukkorahoituksen muoto, jossa useat eri sijoittajat lainoittavat kuluttajille vakuudettomia kulutusluottoja. Lainanhaku sekä sijoittaminen lainoihin tapahtuu sähköisesti palveluntarjoajan alustalla, ja sijoittajalla on mahdollisuus hajauttaa sijoituksiaan sadoille eri lainanhakijoille. Vertaislainoihin on voinut Suomessa sijoittaa vuodesta 2010, joten kyseessä on suhteellisen uusi sijoitus- ja lainausmuoto. Sijoittaja on keskimäärin saanut vertaislainoista noin 12 % tuottoa, sisältäen luottotappiot.

11. Voisitko nyt harkita sijoittamista vertaislainoihin? *

Kyllä

Ei

12. Lisää yhteystietosi, jos haluat osallistua lahjakortin arvontaan.

Etunimi _____

Sukunimi _____

Sähköposti _____